Eenmalige uitgave ter ere van het 15-jarig jubileum van ProgFarm

ProgFarm

1997-2011

De Harmsdobbe, Bakkeveen, The Netherlands

Flamborough Head at ProgFarm 2010

From left to right: Edo, Marcel, Margriet, ex-member Eddie (who joined us on stage for Captive Of Fate), Koen and Gert

Lyonesse	Mostly Autumn	High Wheel	5BridgeS
Cliffhanger	Everon	Tantalus	Nemo
Flamborough Head	Salmon	Panopticum	Credo
Odyssice	Primitive Instinct	After	Ice
Grey Lady Down	PO90	Morphelia	Leap Day
Sinister Street	Karnataka	Arcansiel	Il Castello Di Atlante
Big Big Train	Nice Beaver	Ghiribizzi	Martigan
No Name	Saens	Yesterdays	Toyz
Twin Age	Plackband	Splinter	Silhouette
Lady Lake	Mangala Vallis	Silver Lining	Sunchild / Karfagen
Sinkadus	Us	Casual Silence	D'AccorD
Gnidrolog	Trespass	Abarax	Harvest
Janison Edge	Eclat	King Eider	Introitus
Regenesis	Odessa	Cast	Toxic Smile
Xang	Mangrove	Also Eden	Moon Safari
Sylvan	Mindgames	Skys	

Flamborough Head
Nye Drintsewei 1
9243 SE Bakkeveen
The Netherlands
emmakadezz@gmail.com
www.flamboroughhead.nl

It was a tough decision to stop organizing ProgFarm. For fifteen years the festival was an important part of our lives and it kept us busy throughout the year. It was a joy to be part of it and we made a lot of new friends and received a lot of positive feedback. So why stop?

Back in 1997 we never expected our festival to last so long. We were in our energetic thirties and eager to find out if we could manage to stage a festival in the middle of nowhere and even draw an audience. After 15 years we feel we should stop at the height of our success. Most of us are now in our fifties and although we are healthy, it must be said: organizing our festival is a demanding task every November.

All the Flamborough Head members are proud of the fact that they were able to invite over 60 prog bands from all over Europe (and even further) to ProgFarm and that they contributed in this way to a lively prog scene in Holland. Two hundred visitors enjoyed the music of these bands every first Saturday of November. A very loyal crowd because most visitors returned to Bakkeveen every year, which added to the intimate atmosphere of our festival. In this way ProgFarm became an annual reunion of proggers.

In this ProgFarm magazine, two pages are dedicated to our volunteers as a way to say thanks for all the help we got throughout the years. Without them our festival would not have been possible. We would also like to thank Dammes Nienhuis (Flamborough Head's sound engineer) and Peter Verkerk (G&L) and his crew for the excellent sound quality at ProgFarm. Hosting the festival was never an issue for the Roozen family but we have to admit they did a wonderful job by being so hospitable, so we would like to thank them too.

This ProgFarm booklet is bi-lingual: Dutch and English. Over the years we had a lot of foreign visitors and for them we wanted a bit more to read than just the excellent Dutch reviews written by Leo Hoekstra for IO-Pages, the Dutch progressive rock magazine. We hope you will enjoy reading this magazine and will keep it as a souvenir of 15 years of ProgFarm.

Margriet, Koen, Marcel, Gert & Edo

Big Big Train at ProgFarm 1999

PROGFARM 1997

The first edition

In the early nineties Flamborough Head was formed. We found our rehearsal room at Koen Roozen 's farm "*De Harmsdobbe"* in Bakkeveen. De Harmsdobbe used to be a working farm but when Koen took over, it had already been changed into a camping farm used by school groups in the summer period. At the end of the season, a local Harley Davidson club hired the farm for their annual gathering. They invited some hard rock bands and had a good party with lots of beer. At one of these parties, we came up with the idea to organize a similar event but with progressive bands only.

We had noticed that it was difficult for a prog band to be invited for a gig and instead of complaining, we thought it would be a good idea to start our own festival to change the prog scene for the better. By then, Flamborough Head was still an unknown band without an official cd release. We had released our demo *Legend Of The Old Man's Tree* back in 1994 and we were working on our debut *Unspoken Whisper* but we all felt Flamborough Head could use some more attention. A festival of our own could change our obscure status for the better. We had no experience whatsoever in organizing a festival but this could not stop us. We had some kind of a venue, a farm, and the will to make the best of it.

ProgFarm tent Mark I

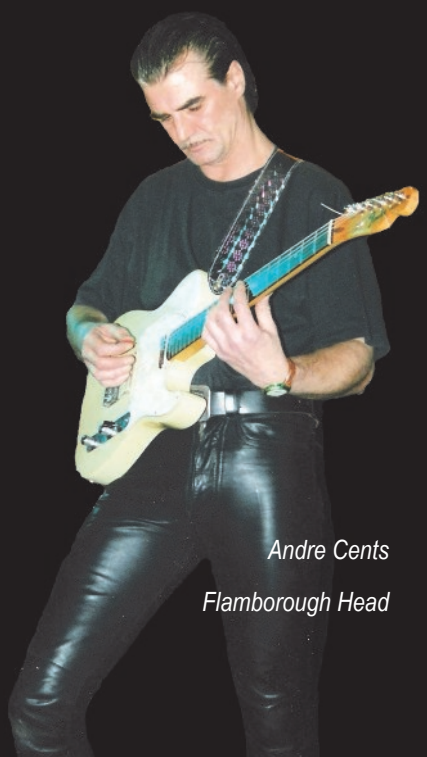

Andre Cents

Flamborough Head

What we also had was a lack of money but we hoped the sales of our debut album would make up for any deficit. In the summer of 1997 we started to invite bands for the first edition of ProgFarm. Because of the tight budget we were limited in our choice. Dutch bands were the cheapest option. We had to ask bands to come over for expenses only but fortunately most bands were willing to gig at our festival on these lousy financial terms. In the autumn of 1997 we started to promote the festival, not knowing what to expect. Around eighty tickets were sold which unfortunately left us with a financial loss. Nevertheless we had a wonderful weekend which made it clear we had taken the right decision to start our own festival.

- Lyonesse [NL]
- Cliffhanger [NL]
- Flamborough Head [NL]
- Odyssice [NL]
- Grey Lady Down [UK]

Odyssice

ProgFarm is een initiatief van de Friese band Flamborough Head en werd dit jaar voor het eerst gehouden in de kampeerboerderij “De Harmsdobbe” te Bakkeveen. Deze boerderij is het eigendom van drummer Koen Roozen en dient tevens als oefenruimte voor de band. Het festival op deze landelijke locatie begon, op een nevelige zaterdag, om 15.30 u. met de Nederlandse band Lyonesse. De AOR georiënteerde muziek werd door de bandleden degelijk uitgevoerd. Het voorbeeld van Lyonesse, de Amerikaanse formatie Kansas, werd met twee covers geëerd, namelijk (hoe kan het anders) Carry On Wayward Son en Fight Fire With Fire. Het overige repertoire bestond uit eigen composities van de twee jaar geleden uitgebrachte, titelloze, mini CD en enkele nieuwe nummers waaronder het goed klinkende Let Life Begin Once More. Dit nummer is een onderdeel van de composities die binnenkort op de nieuwe CD te beluisteren zijn. Na Lyonesse was het de beurt aan één van Nederlands meest gerenommeerde progressieve bands: Cliffhanger. Men wist deze middag de reputatie volledig waar te maken. Naast de oude glorie van de eerste CD Cold Steel zoals de “klassieker” Colossus, Remaining Rancour en Kill Your Darlings werd ook nieuw werk, bestemd voor de derde (bijna voltooide)CD gespeeld. Nummers als Truth, Burning, The Artist en het pakkende, instrumentale Sunday Afternoon passeerden de revue en verhoogden de verwachtingen voor de nieuwe release. Tegen het einde van het optreden deelde zanger/gitarist Rinie Huigen mee, dat dit het laatste optreden van Dick Heijboer met de band was. Uit de opmerking dat Dick meer progressief zou gaan, mogen we opmaken, dat hij niet verloren gaat voor de progressieve scene in Nederland. Integendeel, met een nieuw project kan hij een toegevoegde waarde zijn voor de symfonische muziek in ons land. Geheel in stijl werd een instrumentaal, toetsengericht afscheid gespeeld, waarna ook ook het publiek middels een daverend applaus haar waardering voor de vertrekkende muzikant kenbaar maakte. Hierna maakten we ons op om de verrichtingen van de thuisploeg te aanschouwen. Flamborough Head kon ik mij nog herinneren als een band met een neoprog inslag, die op het Day Of Dreams Festival Zwolle acte de presence gaf. De band heeft echter een drastische verandering ondergaan. Het repertoire is symfonischer geworden. Mede doordat de toetsen prominenter aanwezig zijn (de band maakt gebruik van twee toetsenisten), is deze verschuiving tot stand gekomen. De band liet weten deze stijlverandering door te zetten. Ook oud materiaal werd min of meer in de nieuwe stijl gespeeld. De band gaat binnenkort de studio in om haar eerste CD op te nemen, die onder de titel “Unspoken Whisper” door het label Cyclops begin 1998 uitgebracht zal worden. Naast het titelnummer Unspoken Whisper werden o.a. nog gespeeld Schoolyard Fantasy (handelend over kinderporno) en Xymphonia (genoemd naar het symfonische programma van Radio Almelo). Na deze aangename ervaring was het de beurt aan Odyssice. Deze band maakt volledig instrumentale muziek met duidelijke Camel invloeden. Deze middag was het debuutoptreden van de band, na het uitbrengen van hun eerste (mini)CD, Moondrive, een feit. Het optreden was nog twijfelachtig want toetsenist Jeroen van der Wiel was nog herstellend van een griep en had een ontsteking in zijn hand. Na het toedienen van de nodige medicamenten kon hij, zij het met de nodige hoestbuien, alsnog aan de bak. Het volledige repertoire van Moondrive werd gespeeld en aan de reactie van het publiek was duidelijk te merken dat ook instrumentale, symfonische muziek een toekomst heeft. Dit optreden smaakte in ieder geval naar meer. Het festival werd besloten door de enige buitenlandse band, het Engelse Grey Lady Down. Voor mij was deze formatie totaal onbekend, ondanks de inmiddels drie uitgebrachte albums. Er werd veel gespeeld van het tweede album Force en het derde, tevens laatste album Fear. Grey Lady Down speelde in een directe, moderne neoprog stijl met zo nu en dan een keyboard of gitaarsolo. Tijdens het optreden hield de versterker van gitarist Steve Anderson ermee op, maar met de hulp van enkele collega gitaristen kon er al spoedig verder gespeeld worden. Zoals alle bands wist ook Grey Lady Down, ondanks het late tijdstip (tot 1.00 u.), het publiek enthousiast te krijgen. Aan het slot van dit verslag is een compliment aan de organisatie zeker op zijn

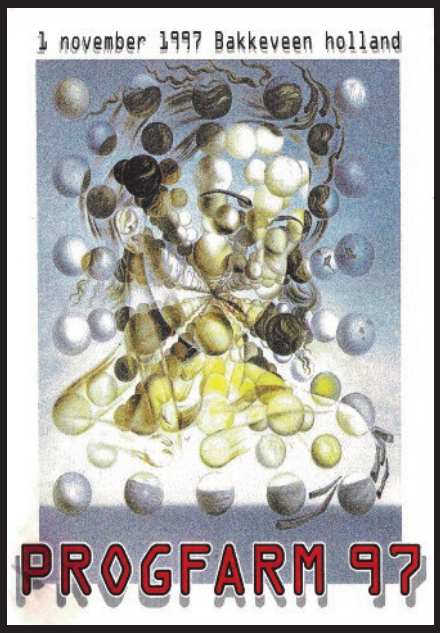

plaats. De ongebruikelijke, maar o zo knusse locatie werd bezocht door ongeveer 100 belangstellenden. Iedereen werd bij aanschaf van de toegangskaarten voorzien van een programmaboekje met uitgebreide informatie over de deelnemende bands en het festival. De vijf optredende groepen waren het bezoek allemaal waard. Een prettige bijkomstigheid, omdat echt grote namen ontbraken. Tevens kan PROGFARM 97 als een historisch evenement de vaderlandse proggeschiedenis ingaan, dankzij het laatste optreden van Dick Heijboer met Cliffhanger en het eerste live-optreden van Odyssice. Hopelijk krijgt Flamborough Head de kans PROGFARM tot een jaarlijks evenement te verheffen, zodat nog meer symfoliefhebbers deze sfeer mogen proeven. De enige kritische noot betreft het geluidsvolume tijdens de optredens, een veel voorkomend euvel bij symfoconcerten. Ook deze keer vond de geluidstechnicus het blijkbaar nodig om de geluidssterkte, gedurende een optreden, op te schroeven. Dit leidde tot klachten bij het gehoor(dubbele betekenis). Ondanks dat ben ik bij een vervolg zeker van de partij en ik hoop velen met mij. *(Leo Hoekstra in IO-Pages)*

PROGFARM 1998

The second edition

The second edition. After the success of the first edition of ProgFarm we decided to have another go. In spite of the fact that we had to organize our festival on a very tight budget, we thought it would be a good idea to give ProgFarm an international status by inviting bands from abroad. Sinister Street (and Flamborough Head of course) came from Holland but the rest of the line up was foreign: No Name from Luxembourg, Big Big Train from England and Twin Age from Sweden. The ticket sale increased and ProgFarm was starting to establish its popularity.

Big Big Train

Twin Age

No Name

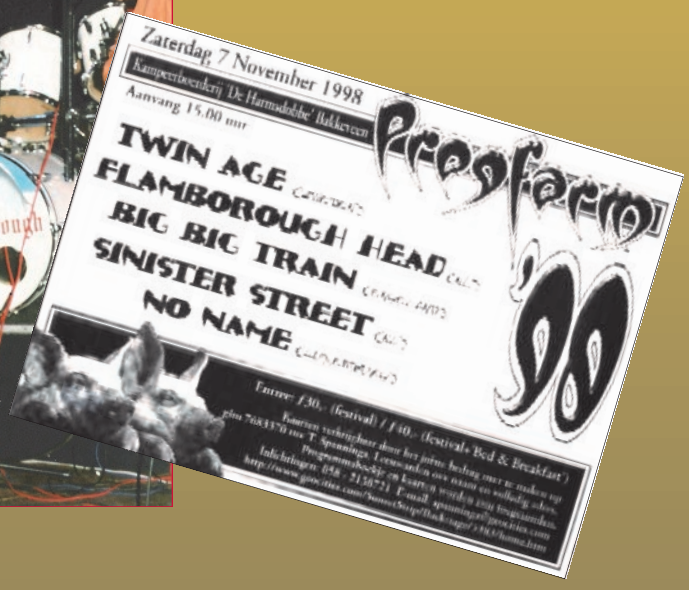

Sinister Street

Flamborough Head

Twin Age

Het tweede PorgFarm festival was een feit. Het succes van vorig jaar resulteerde in de nodige belangstelling deze keer. In plaats van de 100 aanwezigen in 1997, liepen nu ongeveer 200 belangstellenden rond in de wederom tot een progboerderij omgetoverde "Harmsdobbe". In een goed verzorgd programmaboekje was per band een biografie geplaatst wat een goed initiatief bleek, omdat de meeste acts niet echt bekend waren. De opener in Bakkeveen was een oude bekende. Het gerenoveerde Sinister Street betrad het podium. Drie nieuwe leden kent de huidige samenstelling, te weten Frits Bonjernoor(drums), Roger Vingerhoeds (bas) en Omar Niamut(gitaar). De aanwezigen werden aangenaam verrast door het dynamische en technisch zeer aantrekkelijke spel van de Nederlanders. Het optreden van Sinister Street bestond uit composities van hun eerste CD The Eve Of Innocence, van de binnenkort uit te komen nieuwe schijf Trust en enkele covers zoals YYZ van Rush en In The Dead Of The Night van UK. Halverwege trok gitarist Niamut een snaar kapot. De reparatieperiode werd door zanger Olaf Blaauw professioneel opgevuld door het, onder pianobegeleiding, vertolken van Family Snapshots van Peter Gabriel. Een veelbelovend optreden. Aan Big Big Train de moeilijke opgave om de aandacht van het enthousiaste publiek vast te houden. De stijl van de Engelsen stond echter haaks op die van hun voorgangers. De songgerichte muziek en presentatie missen avontuur en dynamiek en de stem van zanger Martin Read mist de kracht om het nodige toe te voegen aan de muziek. Toch lijkt me dat de band meer in huis heeft dan ze heeft laten horen. Read vertelde nog dat in het 7 jarig bestaan van de groep dit het 15e optreden was. Trouwens petje af voor drummer Pete Hibbit, die wegens het vertrek van zijn voorganger zich in enkele weken het repertoire van Big Big Train eigen moest maken. Vervolgens was het de beurt aan het organiserende Flamborough Head. Deze formatie verraste met een aangepaste bewerking van het inmiddels overbekende materiaal van de CD Unspoken Whisper. Populair gezegd, de nieuwe uitvoering had meer ballen. Zonder de stijl te verliezen werd de muziek steviger en directer gespeeld. In de vocalen, verzorgd door Siebe Rein Schaaf is ook een duidelijke vooruitgang te bespeuren. De band is inmiddels begonnen met het schrijven van nieuwe nummers voor een CD, die eind 1999 moet uitkomen. Een voorproefje was te horen in de vorm van het 15 minuten durende Garden Of Dreams, dat handelt over een schizofrene jongen. Ondanks dat de song nog niet 100% speelklaar was klonk het veelbelovend. Het Luxemburgse No Name ging vervolgens zeer voortvarend van start met de up tempo nummers Horizon en De Verstand. Daarna koos men ook voor subtieler werk waarin meer plaats was voor gitaar- en toetsensoli. Het solowerk van gitarist Yves diProspero kwam echter niet altijd even vlekkeloos uit de speakers. Het toetsenwerk van Alex Rukavina daarentegen was weergaloos, wat hij onderstreepte met een pianosolo halverwege het optreden. In de afsluiter Battlefield toonde No Name zich van zijn beste kant en was de kwaliteit van de band duidelijk hoorbaar. Tenslotte werden de spots gericht op Twin Age, de Zweedse band die als hoofdact optrad. Het wachten werd beloond, want het was vakwerk wat die jonge gasten(tussen de 21 en 26 jaar)lieten horen. Alleen zanger Johan Hansson kwam wat geforceerd en overstuurd over bij zijn poging de zang van Peter Gabriel te benaderen. Ook zijn acteerwerk (o.a. het wisselen van kleding achter een soort toneelscherm) deed sterk denken aan de enige echte Genesis zanger. Toetsenist Carl Johan Kilborn toverde de ene na de andere Tony Banks riedel uit zijn keyboards, zodat je regelmatig de Mellotron en Hammondklanken om de oren vlogen. Al het werk dat de band liet horen is terug te vinden op beide CD's Month Of The Year en Lialim High. Live is Twin Age aanmerkelijk krachtiger dan op de genoemde CD's en dat komt de muziek van de Zweden, die na een concert in Finland tijdens PorgFarm hun tweede buitenlandse optreden realiseerden, zeker ten goede. Een geweldige finale van een zeer geslaagd, oergezellig festival. De organisatie is al zijn afspraken nagekomen (zelfs de mist bleef weg) op het tijdschema na, want dat had men niet onder controle. Het geluid was, in tegenstelling tot vorig jaar uitstekend en iedereen kon zonder de denkbeeldige watten in de oren huiswaarts. Wat mij betreft is het "Boeren"evenement PorgFarm een blijvertje. (Leo Hoekstra in IO -Pages)

Frank Blades at ProgFarm 1998

This was always going to be an interesting weekend, but somehow the whole thing reached to new levels of stupidity. It all started in the long, hot days of summer when Mike Eldon suggested that we share the petrol and ferry costs, and go across to Holland for Progfarm 98. Even in July, it seemed like a daft idea, but somehow he and Edo Spanninga - festival organiser and keyboard player with Flamborough Head – managed to convince me. [...] We had a very easy crossing, and after 75 minutes or so were driving off the ferry into Calais. We quickly found our way onto the road north and set off on the 300-mile journey north. [...] And for those of you who don't know where Bakkeveen is, you will find it midway between Groningen and Leeuwarden in Northern Holland. For those of you without a map to hand, imagine driving to the middle of no-where and then keep going... Our journey would take us across Belgium and most of Holland. [...] What is ProgFarm? Well, the "festival site" is De Harmsdôbbe farm which belongs to drummer Koen Roozen. It is no longer a working farm, and makes its money as a campsite during the summer. Last year, Koen and the rest of Flamborough Head organised the first ProgFarm festival. Although the festival made a slight loss financially, the feedback was very positive, and so the guys decided the have another one this year. The guys had obviously spent the week converting the farm into Prog Central for the weekend. The main barn was now the stage area with a raised stage and standing room for about 150 people. [...] Behind the stage was the canteen where burgers, soup, coffee and beer could be bought. Connecting the two was an enclosed area that was where the stalls were

Prog Cafe

set up. This formed one side of a yard. Opposite that was the ProgCafé where breakfast was served, and chairs were set up for general relaxation before during and after the festival. Forming a third side to the yard was the sleeping quarters. Now I, perhaps naively, thought that "bed and breakfast" would mean us staying in some quaint Dutch cottage with comfy beds, hot and cold running Frauleins and the like. But no - the sleeping quarters were a series of three dormitories with iron-framed bunk beds in rows, thirty to a room. There was heating in one room – but not in ours! Add a few toilets, showers and parking, and there you had ProgFarm. Glastonbury's facilities are positively up-market in comparison; even Strangeway's prison in Manchester compares favourable – and the prisoners rioted over the conditions! And it was cold. Damned cold. It was a nice day – sun shining, a few tattered clouds amidst the blue sky – but it was still damned cold! We met by Edo and introduced to the few people already there. [...] After a quick look round, we were pointed in the direction of the ProgCafé where we demolished the remnants of the bands' breakfast. Any sensible folk would now have disappeared into the dormitories and tried to grab a few hours sleep before the festival got underway. Of course, and sensible folk would have been back in England, but Tim showed some sense and crashed out while the rest of us circulated round the bands. My first job had more urgency. Seduced by my visions of Dutch Bed and Breakfast Nirvana, I had not bothered with such trivial accoutrements such as pillows, blankets or sleeping bags. I stood to look forward to a very cold and uncomfortable night unless I could acquire at least a blanket. I considered killing someone, bury them in the cow meadows and using their sleeping bag. Luckily, plan A, which involved asking Edo, was successful, so murder was not necessary after all. My saviour was Flamborough Head drummer, the eight foot tall Koen. He was more than happy to lend me one of his, and so with my future warmth guaranteed, I joined the others. [...] After a lunch-break of soep and rolls in the ProgCafé - I think it should have been soup – but it could have been anything – we dragged Tim out of bed and made our way to the stage to catch the first band of the day, Dutchmen Sinister Street. [...] Next up on stage was the still nervous Big Big Train. [...] The crowd reaction was pretty good – obviously not a loud as for Sinister Street, but they seemed to have won over the 70 or 80 people still in the hall. [...] I almost missed the start of the No Name set, and rushed in as they opened with a new track from their upcoming album The Other Side entitled Horizon. This is an excellent set-opener that will also open the new album [...] They had played a very impressive set with professionalism and aplomb. Behind the scenes, things were fairly racing along. People had not realised that the best time to grab food and beer was when the bands were playing, and instead queues were forming rapidly in the canteen area between bands. Chatting to Flamborough Head bass player Marcel Derix the day afterwards he explained how he remembered the start of the Flamborough Head set. Clad in apron he was slaving over the oven, churning out burgers and hotdogs. Then someone came over and complained that the toilets were flooding. He rushed outside to find the male toilets were totally backed up and rather than spend an hour or so with his arm down the toilet bowl, he closed them. As he rushed back, he realised that the rest of the

Kampeerboerderij
De Harmsdôbbe

band was already on stage tuning up. A quick wash and change into stage clothes - which I think involved taking his apron off! - and he was out on stage ready for the set to start. Somewhere in the second song, he was still wondering who was looking after the burgers... As hosts Flamborough Head could have demanded top-slot, but instead let Twin Age headline. In front of a home crowd though, they seemed determined to produce a set to challenge any headline act. They hit the stage with the opening song from their excellent debut album Unspoken Whisper. Schoolyard Fantasy, with its strong Floydian overtones was a great way to start the set – it got the fans attention and guaranteed them the largest crowd of the night. It was interesting to see the make-up of the crowd. Along with the regular rockers, were a handful of children – I assume this was FH's various off-spring - mothers and a couple of older folk too. Netherlands has a

much more open view of prog rock, I can tell you! […] Legend Of the Old Man Tree was next up with the whole band playing as tightly as I have ever seen any band play live. The best way I could explain it is that the whole band looked totally at home on stage. I suspect that this is in fact the case, and this stage is actually where FH have their

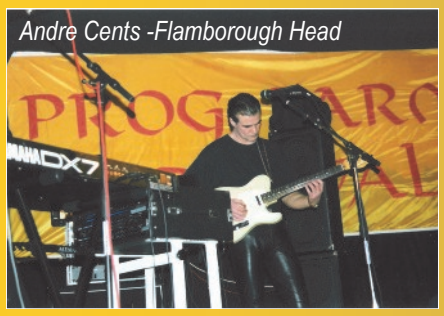
Andre Cents -Flamborough Head

practise sessions! Still, the interplay between guitar and keyboards on Legend was a joy to watch and listen to. Flamborough Head's set included all seven tracks from Unspoken Whisper as well as two new songs. Corrugated Road was the first of the new tracks, and this was followed by Heroes and Childscream from the album. The whole of Flamborough Head's set has resolved itself into one glorious track to me now. Listening to the album, I am so aware that this was what I was hearing live – the band `are so tight and professional that live they pretty much reproduce the studio sound. […] Garden Of Dreams is another new song, and this was followed by the title track from the album Unspoken Whisper. Edo Spanninga opens this with some great piano work before Andre Cents joins on guitar. And I have memories of Siebe-Rein's lyric: "if we fly too close to the sun, we shall burn our wings" rippling across the audience. It brings shivers as I listen to it now! After the mellowness of Unspoken Whisper, the band closed the set in storming style with the aggressive instrumental Wolves At War. The opening duet of synth and guitar ripping through the sound barrier. What a storming set! An encore? Well, they did have one song left – Xymphonia, the ten-minute epic, up their collective sleeves. This kinda explains what we were all there for: "Some people say its too sophisticated, but it's more than just a feeling, a progressive sound with a thousand meanings…" Flamborough Head went off to tremendous applause. Well, I thought, Twin Age are going to have a lot to do to out-do that set! Everyone else I had talked to, including Mike, was really looking forward to the Twin Age set; personally I knew nothing about them. […] Having played all the songs from Lialim High then played one of their earlier songs Emily Dawn from their debut album Month Of The Year, as the encore. The encore? No way, they were called back from another one and finished the night with A Showpiece In Her Showroom. The crowd would willing have kept the guys on stage for the rest of the night, but all good things have to come to an end, and so ProgFarm came to an end. Twin Age had been a real revelation for me. I had been totally converted, and would have rushed off immediately to buy the album, had I not decided to grab a quick chat with Petter first. What a nice guy! […] I would like to now add a few paragraphs about how we partied on into the night. Sex and drugs and rock'n'roll life style. How the beer flowed like water until finally it began to taste like it… I would like to, but to be honest, Mike, Keith, Tim and I were totally exhausted. It was only 1-00 a.m., but we

had had a l-o-n-g day. Amidst temperature that would have frozen the dangley bits off a polar bear, we retired to the dormitories. I removed my shoes and coat, built a pillow out of my spare denims and my towel and climbed fully clothed into the sleeping bad, whispering prayers of thanks to It was too cold to sleep…people were coming and going….tripping over the bags in the corridors…no chance of sleeping…zzzzzzz. I went out like a light and slept like a proverbial log. Daylight, and Tim's upside-down face from the bunk above awakened seconds later at 10-00 a.m. I leapt out of bed, changed into my running kit and did a quick jog down to the village, had a shower and shave before breakfast. Like buggery I did! It was still freezing cold, but I did risk a change of underwear without getting frost-bitten anywhere too vital. Then it was a rush to the ProgCafé for breakfast. I love Dutch breakfasts. Orange juice and loads of coffee is a must after a long night's gigging. But I love the whole idea of lumps of bread and lumps of cheese as a breakfast. […] Mike seems more interested in the chocolate-based food -stuffs and was last seen behind a slice of bread piled high with Hagelslag. […] Breakfast was a very friendly meal with the band

Sieberein Schaaf - Flamborough Head

members circulating around tables chatting to each other and the few hardened fans still remaining. Olaf and his girlfriend joined up and we traded Harry Enfield jokes, prog memories and our knowledge of Himalayan anthropology and politics. Edo and Marcel also joined us, and we discussed how successful the event had been. Once again, the guys had been left slightly out of pocket, but the general feeling was that this had definitely built on last year's event. One surprise had been the t-shirt shortage, But all good things must end, and we had a long drive and a ferry to catch. Saying our farewells, we left the ProgCafé and packed. [..] For us, it was the 300 mile drive back to Calais.[…] But the underlying feeling was that we had had a cracking day – or three days once the travelling had been taken into consideration. There had not been a duff band amongst the five – everyone had played well and overcome the few technical problems that arose. Hopefully all the bands had made a lot of new friends, and it had been worth their time playing. Certainly the progfans all seemed to have had a good time. And we'll be back in Bakkeveen next year… (Frank Blades. Alternate View. Progressive Rock Website. November 1998).

ProgFarm 1998:

- Sinister Street [NL]
- Big Big Train [UK]
- Flamborough Head [NL]
- No Name [LUX]
- Twin Age [SW]

PROGFARM 1999

The third edition

For our third edition we managed to arrange a special, varied and international line up. Six bands were on the bill. Gnidrolog was added to play a short acoustic set and they joined Lady Lake for a special version of their song *I Could Never Be A Soldier*. Unfortunately Flamborough Head's set was shortened due to a power breakdown but luckily that was the only disaster that struck ProgFarm 1999. A fine weekend or, as one of the reviewers summed up: " Progfarm really was a great weekend and I sincerely hope that this will continue to take place as a regular annual event. A lot of hard work was put in by the organisers, and from the audience's point of view it was effort really well spent. The musicians also went out of their way to talk to the fans and the tone of the whole event was very cordial. Another benefit of this type of event is that it provides a great platform for people from many different countries to get together and forge new friendships while following a common goal."

Gnidrolog

Flamborough Head

"THIS FESTIVAL LOOKS LIKE BECOMING THE MAJOR FESTIVAL ON THE EUROPEAN SCENE "

Mike Eldon at ProgFarm 1999

The third ProgFarm Festival took place this weekend in Holland & what a great event this was, even more so than last year. This festival looks like becoming the major festival on the european scene. The event is organized by the Dutch band Flamborough Head & they are very lucky, as Koen the drummer owns the venue, which was once a farm, hence the name of the festival. During the year the site is used as a campsite & is also used for school field trips, hence the accommodation & facilities are already on site. Thus once a year prog fans can travel to the remote north of Holland & feel quite at home with around 150 "friends" with similar tastes, without being treated as outcasts!. This event should be re-named the friendly festival as everyone goes out of their way to talk...thankfully in english to us! The bands wander around chatting & complete strangers will come up & talk. We set off on Friday morning, as we learnt from our long drive overnight last year. Arriving in Calais in the afternoon we grabbed some beers (& my £5 bottle of Rum) & made the long six hour trip to Bakkeveen, arriving around 23:00, just in time to continue in the conversations of those already present on the Friday night. It was around 2:30 when we decided we better get some sleep for the next day & we were certainly looking forward to the forthcoming events. Breakfast consisted of bread, mega thin slices of Edam & chocolate sprinkles called Hagelslag....I've waited a full year to savour this meal again...ah I could live in Holland permanently! Midday, everyone started arriving & by 15:00 it was time to begin the 1999 ProgFarm. As in previous years, we were treated to a wide spectrum of bands from the prog scene - new 90's bands & very very old bands from the seventies. We had a tribute band, several traditional prog bands, a neo-prog group & a fine symphonic group in the owners of the event. Never a dull moment was guaranteed....& if you found such a moment then there was a wide choice of record stalls to keep you busy. [...] So six top bands & Bed + Breakfast all for around £14!!!! Fuel & the Eurotunnel cost £34 each...what a wonderful weekend for £50! Again we have vowed to come over next year. This has become an annual date on our calendars & I thoroughly recommend this festival. There simply are no bad points to this event...even the six hour journey gives four prog friends time to talk & listen to music on the way up to Holland. This & last years event will always stay in my memory as happy occasions. I was sincerely touched by the weekend..amazing!! Memories of my Dutch breakfast will last longer as I came back armed with a whole Edam & a box of Hagelslag!!

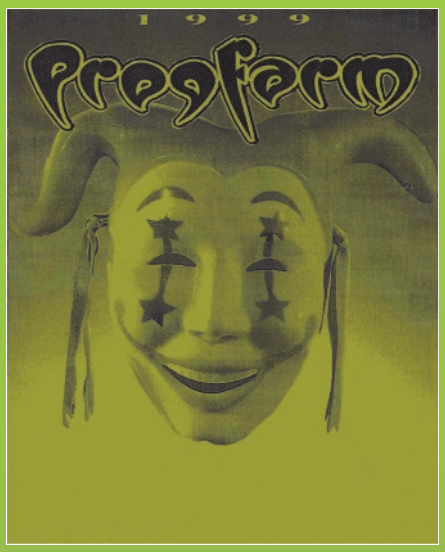

Verlaat vanwege de gebruikelijke zaterdag beslommeringen, het begeleiden van een C junioren voetbalelftal, kwam ondergetekende, met de overwinning op zak trouwens, bij het tweede nummer van Lady Lake(Cornwall) de concertstal binnen. Het trio wist in Bakkeveen een en ander recht te zetten ten opzichte van het optreden in Uden verleden jaar, want toen gaf een keyboard er de brui aan. Inmiddels heeft toetsenist Leendert Korstanje nieuwe instrumenten aangeschaft waarin een perfecte bas is opgeslagen(nog steeds speelt de band zonder bassist). Ford Theatre was het enige nieuwe nummer dat naast het bestaande werk werd gespeeld. De instrumentale muziek verveelde geen moment, maar toch was het slotnummer (van de tweede Gnidrolog LP "Lady Lake") met medewerking van de tweelingbroers Stewart en Colin Goldring één van de beste zo niet de beste song. Na dit prima Lady Lake was het de beurt aan de Zweedse gasten Sinkadus. Deze formatie trad aan zonder celliste Lena Pettersson. Zij verruilde het bandleven voor het gezinsleven. Zij heeft samen met basgitarist Rickard Biström inmiddels twee kinderen. Men is naarstig op zoek naar een nieuwe cellist(e), maar deze avond werd gespeeld zonder. Het enige overgebleven vrouwelijke bandlid, Linda Ågren, wist met haar opgewekte fluitspel het tamelijk complexe werk van de band een speels tintje mee te geven. Samen met Biström verzorgde zij enkele aangenaam klinkende duetten. Gedurende dit eerste optreden in Nederland werden vier van de vijf tracks van het nieuwe album "Cirkus" gespeeld. De twee overige songs kwamen van het eerste album "Aurum Nostrum". Als derde act draafde het organiserende Flamborough Head op. Na het eerste nummer Legend Of The Old Man's Tree viel de elektriciteit uit. Gelukkig kon het licht weer hersteld worden, zodat de meer dan twee uur noodgedwongen pauze benut kon worden voor het versterken van de sociale contacten met andere geloofsgenoten. Na dit gedwongen oponthoud vervolgde Flamborough Head haar optreden, dat echter ingekort werd tot de uitvoering van de nieuwe compositie House Of Cards(eerder dit jaar gespeeld in Hellendoorn) en het inmiddels van eerdere concerten bekende Garden Of Dreams. Jammer dat de band op het eigen festival niet meer kon laten horen, want de band was lekker op dreef. Daarna volgde een unplugged optreden door niemand minder dan de al eerder op de avond geïntroduceerde tweeling Stewart en Colin Goldring, oftewel de kern van de in 1969 geformeerde progressieve band Gnidrolog.

De mannen tellen inmiddels 49 lentes en hoewel de scheiding steeds breder wordt, ogen ze zeer fit. Bij het spelen van repertoire uit de glorietijd van Gnidrolog toonden de broers zich ware entertainers die geen moeite hadden de zaal te vermaken. De goed gevulde zaal kon genieten van een welkome onderbreking van het proggeweld die avond. Onvoorstelbaar dat deze mannen nog optredens deden in het begin van de zeventiger jaren met legendarische namen als Genesis en Jimi Hendrix. Daarna werd het podium in gereedheid gebracht voor de Engelse band Janison Edge. De afgelopen zomer trad de band op met akoestische sessies ingevuld door Ian Salmon(Shadowland) gitaar, Mike Varty (Shadowland/Credo) keyboards en Sue Element zang. Bakkeveen was één van de eerste optredens van de volledige band. De songs van het debuut album "The Services Of Mary Goode" werden uitstekend van vocalen voorzien door Sue Element, die met haar zuivere stem een groot stempel drukt op de muziek van de groep. Een enkele keer liet Varty zich gaan in een keyboardsolo waardoor het spel positief werd beïnvloed. Een toegift moest wegens tijdgebrek achterwege blijven, maar desondanks lieten de Engelsen een goede indruk achter. Het geduld van de fans van ReGen-

Peter Verkerk van G&L

esis werd zwaar op de proef gesteld vanwege het late tijdstip waarop de band haar gedeelte van het festival in mocht vullen. Het was het wachten meer dan waard. Tony Patterson vervulde zijn Gabrielesque rol voortreffelijk met zijn verkleedpartijen, zang en fluitspel. Eigenlijk moet je met de ogen dicht luisteren en dan is het niet moeilijk om de oorspronkelijke Genesis gezichten voor de geest te halen. Veel klassiekers werden gespeeld, waaronder Firth Of Fifth, The Musical Box, Supper's Ready en Los Endos. Evenals de voorgaande bands moest helaas ReGenesis ook tijd inleveren en deed dat door The Cinema Show en The Knife te laten vervallen. Jammer, maar er bleef genoeg mooi is over. Het concert werd nog het best omgeschreven door een opmerking van een toeschouwer, die zei "Ik was vergeten hoe mooi deze muziek was". Alle aspecten voor een geslaagd festival waren aanwezig: gezelligheid, goed geluid, uitverkocht huis, genoeg te eten en diverse CD stands. Zelfs de stroomstoring kon de sfeer niet verpesten. Jongens van Flamborough Head ga zo door en lezers reserveer volgend jaar op tijd, want nu was er al een wachtlijst van ongeveer 70 belangstellenden. (Leo Hoekstra in IO-Pages).

ProgFarm 1999:

- Lady Lake [NL]
- Sinkadus [SW]
- Flamborough Head [NL]
- Gnidrolog [UK]
- Janison Edge [UK]
- Regenesis [UK]

PROGFARM 2000

The fourth edition

Mostly Autumn

"Positieve recensies waren hen al vooruitgesneld naar Bakkeveen en de verwachtingen bij de aanwezigen waren hoog gespannen. Het was inderdaad een voltreffer, want het zevental wist het publiek volledig in te pakken"

Xang

"Het krachtige drumwerk […] is de basis voor het uptempo spel van de Fransen"

Everon

"Speltechnisch was er niks mis met het Duitse vijftal, maar het geluid was veel te hard"

Sylvan

"De klasse van deze formatie […] maakte grote indruk op het publiek"

De vierde aflevering van het sfeervolle, knusse en unieke progfestival Progfarm

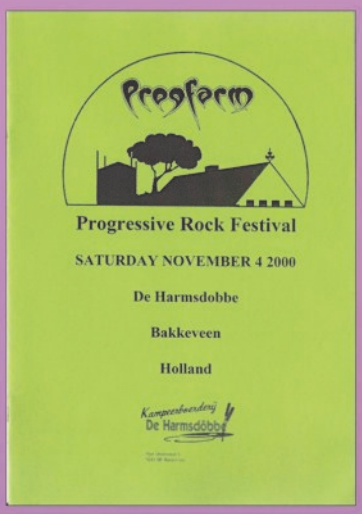

werd geopend door de Franse band Xang. Voor mij was het de eerste kennismaking met de zo nu en dan sombere powersymfo, die de band produceert. Het krachtige drumwerk, inclusief dubbele bassdrum, van Manu Delestre is de basis voor het uptempo spel van de Fransen. Tijdens het optreden, waarin men het repertoire van de enige CD "Destiny Of A Dream" speelde, werden dia's vertoond van schilderijen van Jeroen Bosch en Pieter Breughel, die het hierboven vermelde sfeertje nog eens benadrukten. Als afsluiter werden twee nieuwe composities gespeeld, Sacrifice en Verdun, die handelen over het zinloze verspillen van mensenlevens tijdens de loopgravenoorlog in Frankrijk tijdens de Eerste Wereldoorlog. Ook hierbij werd via dia's een beeld gegeven van de verschrikkingen uit die tijd. Hoewel de bandleden zelf niet tevreden waren over hun optreden, was het beluisteren van Xang zeer de moeite waard en wist de formatie met hun instrumentale werk het publiek prima te vermaken. Vervolgens kon het Duitse Sylvan haar instrumentarium in gereedheid brengen en een mix van de beide albums "Deliverance" en "Encounters" aan de toehoorders presenteren. Opvallend was het enthousiasme dat de band uitstraalde. Dat had ook invloed op het spel van de Duitsers, die de sfeer van Progfarm heel goed oppikten. In de stem van zanger Marco Glühmann was duidelijk het Duits-Engels accent te horen, maar zijn bezieldheid drong deze kleine onvolkomenheid ver naar de achtergrond. Het reguliere optreden werd besloten met het fraaie Encounters van de gelijknamige CD en als toegift volgden nog het eveneens prachtige titelnummer Deliverance van het eerste album en Your Source, onderdeel van het epos Encounters van het tweede album. De klasse van deze formatie, die herkenbare progressieve rock speelt, maakte grote indruk op het publiek. Het volgende optreden, van het organiserende Flamborough Head, had een speciaal tintje. Dit festival trad de band voor het eerst aan zonder gitarist Andre Cents, die de band inmiddels verlaten had en vervangen werd door gastgitarist Eddie Mulder. Overigens complimenten voor Mulder, die zich prima van zijn taak kweet. Het was tevens het laatste optreden van zanger/toetsenist Siebe Rein Schaaf met de band. Zijn verdwijnen is een behoorlijke aderlating voor FH, omdat hij ook de tekstschrijver is. Op zijn afscheidsconcert was hij bijzonder goed bij stem en zong als laatste nummer Wait For Sleep van Dream Theatre, waarbij hij zichzelf op keyboards begeleidde. Centraal stond ook de promotie van de nieuwe CD "Defining The Legacy". Vijf van de zeven tracks van het album werden gespeeld, aangevuld met Schoolyard Fantasy en Xymphonia van het vorige album "Unspoken Whisper". De nieuwe composities klonken minder gestroomlijnd dan het oude werk. Het meest vielen de gedateerd klinkende keyboards van Edo Spanninga op. Een interessante ontwikkeling. Na het veelbelovende optreden van de thuisclub was het wachten op het Engelse Mostly Autumn. Evenals de andere buitenlandse bands, was het ook de eerste keer voor de Engelsen dat ze in Nederland optraden. Positieve recensies waren hen al vooruitgesneld naar Bakkeveen en de verwachtingen bij de aanwezigen waren hoog gespannen. Het was inderdaad een voltreffer, want het zevental wist het publiek volledig in te pakken. De formatie weet een perfecte mix van folk, psychedelica (Pink Floyd) en rock tot stand te brengen. Ondanks de afwezigheid van de violist bleef er genoeg kwaliteit over om een dijk van een concert neer te zetten met opvallende instrumenten als fluit(Angela Goldthorpe) en Bodhran(Heather Findlay). Laatstgenoemde is tevens zangeres en zingt samen met gitarist Bryan Josh prachtige duetten. De set bestond uit songs van de beide studio CD's "For All We Stand..." en "The Spirit Of Autumn Past", waarbij van het laatstgenoemde album de nummers Winter Mountain, Evergreen en The Gap Is Too Wide het vermelden waard zijn. Als afsluiter werd op weergaloze wijze het nummer Comfortably Numb van Pink Floyd gecoverd. Daarna kon men anderhalf uur nagenieten, want zolang duurde de opbouw van de volledige installatie van het Duitse Everon. Dit was de bekendste naam van het festival en ook van deze act werd veel verwacht. Met name het mooie laatste album "Fantasma" beloofde veel goeds. Na de anderhalf uur begon de band eindelijk te spelen, maar met een dusdanig volume, dat ondergetekende al na enkele nummers naar een aangrenzende ruimte vluchtte in het gezelschap van velen. Speltechnisch was er niks mis met het Duitse vijftal, maar het geluid was veel te hard. Zonde, want voor de vier voorafgaande bands werd door de ingehuurde geluidsman een fantastisch geluid geregeld, wat bijdroeg aan de kwaliteit van de optredens. Het aanbod van deze man om de eigen geluidstechnicus van Everon te assisteren werd geweigerd. Het gevolg was, dat aan het eind van het optreden nog slechts ongeveer 15 fans in de zaal stonden. Erg jammer, want ik had me veel voorgesteld van het concert en met mij velen denk ik. Dit was de enige smet, buiten de schuld van de organisatie om overigens, die op dit fantastische evenement rustte. Van de vier afleveringen Progfarm had deze volledig uitverkochte vierde editie de interessantste bezetting. Wederom de complimenten voor de organisatie en laten we hen succes wensen met de voorbereidingen voor het volgend jaar, want het wordt steeds moeilijker om zoveel interessante bands te contracteren. Ik raad iedereen aan die van plan is in 2001 Progfarm te bezoeken om direct bij de start van de voorverkoop kaartjes te bestellen, want dit jaar (2000) was alles in 12 dagen uitverkocht en kende symfoland vele teleurgestelde bewoners. (Leo Hoekstra in IO Pages)

Eddie Mulder - Flamborough Head

PROGFARM 2001

The fifth edition

Salmon & Margriet Boomsma

Flamboroughh Head

Salmon

Primitive Instinct

Karnataka

Progfarm 2001 zal de proggeschiedenis ingaan als het eerste lustrum van dit evenement. In het uitverkochte huis bestond de line-up deze keer uit twee Nederlandse en drie Engelse bands. De aftrap werd gedaan door het Nederlandse Salmon, een kwartet dat symfonische rock speelt met invloeden van onder anderen Camel en Kayak, maar ook van klassieke meesters. Opvallend was de mooie close harmony van Jan Jaap Langereis, Gerrit Hoogebeen en Sven de Haan. Op drie nummers na werd de volledige CD Decade Reference uitgevoerd waaronder Dancing Bird waarbij Margriet Boomsma, de vocaliste van Flamborough Head, een gastoptreden verzorgde. Vooral in het magnum opus A Second Life With Heart And Soul en het onuitgebrachte instrumentale Three toonde de band haar kwaliteit. De composities lenen zich prima om samples van Moog, Hammond en Mellotron toe te voegen. Vervolgens betrad Primitive Instinct het podium. De stijl van deze band laat zich het best omschrijven als poprockprog. De groep bestaat inmiddels 15 jaar, doet 20 optredens per jaar en speelde deze middag voor het eerst buiten Engeland. Bassist Pic viel op het laatste moment af door omstandigheden en zijn vervanger moest na één oefening voor de leeuwen, wat hij overtuigend deed. Met zijn gitaar stuurde Nick Sheridan een keyboard aan zodat toch, zij het summier, toetsen te horen waren. Het trio speelt namelijk zonder toetsenist en dat is jammer, want dat zou live een completer geluid opleveren. Het repertoir bestond vooral uit materiaal van hun laatste CD Belief, die op twee nummers na volledig werd gespeeld. Chris Brown viel op door zijn gedreven drumstijl. Hierna mocht het organiserende Flamborough Head de nieuwe bandsamenstelling en stijl presenteren. Afgezien van het, door slecht geluid in het water gevallen, optreden in België was dit het debuut voor Flamborough

PO90

Head 2. Door het vertrek van zanger/ toetsenist Siebe Rein Schaaf en gitarist André Cents en de komst van zangeres/ fluitiste Margriet Boomsma en gitarist Eddie Mulder is de sound drastisch gewijzigd. Door de toevoeging van dwars- en blokfluit, het Camel georiënteerde gitaarwerk en een meer prominente rol voor de gitaar ten opzichte van de toetsen klinkt het directer en frivoler. Fraai waren ook de vocale duetten van Margriet en Eddie. Gespeeld werden de klassiekers Schoolyard Fantasy en Garden Of Dreams en de nieuwe songs, die op het nieuwe album(release begin 2002) te horen zullen zijn, One For The Crow, Old Forest, Old Shoes, Limestone Rock, Daydreams en Nightlife. Als vierde act vertoonde het onder de bezielende leiding van toetsenist Andy Tillison spelende Parallel Or 90 Degrees haar kunnen. De complexe, dynamische en zo nu en dan funky muziekstijl wordt vaak vergeleken met Van Der Graaf Generator. In tegenstelling tot het optreden op Symfo Vaganza in Zoetermeer bood de set een betere opbouw en daardoor meer afwisseling. Er was nu een betere balans tussen uptempo en rustiger werk. En zeker niet op de laatste plaats was het uitstekende geluid er debet aan. Tillison leefde zich weer heerlijk uit achter zijn orgel en synthesizers en had het duidelijk naar zijn zin. Dat niet iedereen de drukke muziek kon waarderen bleek uit het ontstaan van lege plaatsen in de zaal tijdens het optreden. Toch was de band een aanwinst voor het festival. Aan Karnataka was de eer gegund om het festival te besluiten. Het gezicht van deze sympathieke formatie uit Wales is de lieftallige zangeres Rachel Jones, die met haar heldere stem herinneringen oproept aan Mostly Autumn, die verleden jaar deel uitmaakte van de line-up. Zij wist met haar mimiek het publiek prima te vermaken. De met Keltische invloeden doorspekte progressieve rock sloeg duidelijk aan. Het was jammer, dat de mix van de keyboards niet goed was afgesteld, want die klonken teveel op de achtergrond. In de studio werd voor het tweede album The Storm de stem van Rachel twee keer gedubd, waardoor driestemmige vocalen werden geproduceerd die fantastisch klinken. Deze avond had ze deze techniek niet tot haar beschikking en daardoor klonken de songs vocaal wat beperkter. Bassist Ian Jones vertelde nog, dat de band meestal bij optredens gebruik maakte van twee achtergrondzangeressen om het origineel zo dicht mogelijk te benaderen. Helaas waren ze voor Progfarm niet beschikbaar. Wel heren en dame van Flamborough Head op naar het tweede lustrum. Enne, wederom een enorm compliment voor de geluidstechnicus. (Leo Hoekstra in IO Pages)

ProgFarm 2001:

- Salmon [NL]
- Primitive Instinct [UK]
- Flamborough Head [NL]
- PO90 [UK]
- Karnataka [UK]

PROGFARM 2002

The sixth edition

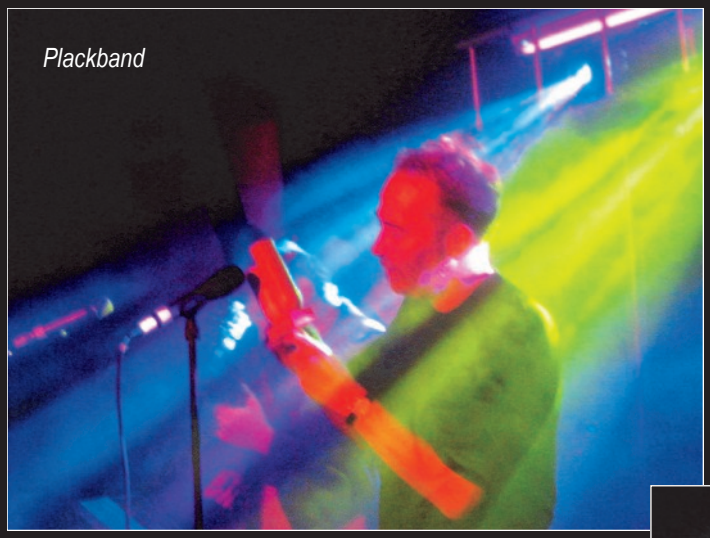

Plackband

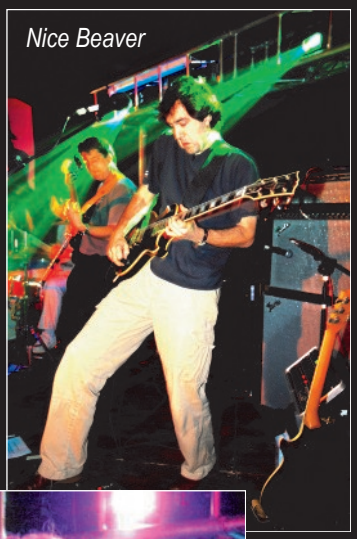

Nice Beaver

FH

Saens

Mangala Vallis

Dammes

Nienhuis

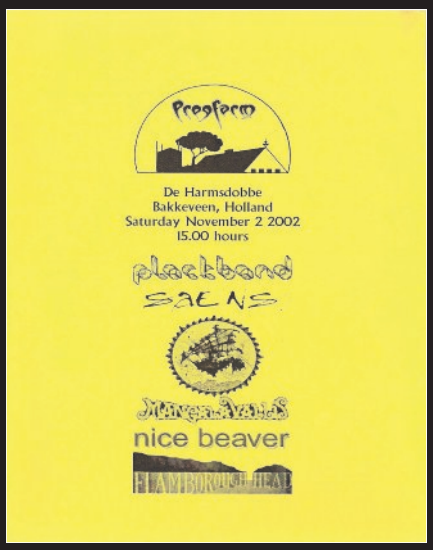

De line up beloofde veel voor deze zesde aflevering van de plattelands prog happening. Precies op tijd trapte de Nederlandse band Nice Beaver af met haar stevige progressieve rock. Opvallend was het strakke, felle drumwerk van Ferry Zonneveld en het goede gitaarspel van Hans Gerritse. Een optreden wat in goede aarde viel bij het publiek en ook ondergetekende was aangenaam verrast. Alleen de solozang van zowel Ger-

ritse als Groeneweg was beneden peil. De duetten en de close harmony zang klonken echter wel goed. Na deze prima opwarmer was het de beurt aan de tweede Nederlandse band, het Haagse Plackband. De meeste aanwezigen hadden deze ouwe rotten wel eens bezig gezien en wisten wat er zou komen: gedateerde seventies symfo. Evenals Xang in 2000, maakte Plackband gedurende het gehele optreden gebruik van dia's. De zang van Kees Bik is zeker niet het sterkste punt van de band, maar zijn enthousiasme vergoedt veel. Voor de liefhebbers van vroeg Genesis georiënteerde symfo was het genieten geblazen. Een druk bewegende Michel van Wassem achter de toetsen zorgde voor het stevige Genesis fundament. Na deze back to the seventies show maakten de gastvrouw en gastheren hun opwachting met hun melodieuze en pakkende songs. De nieuwe leden Margriet Boomsma en Eddie Mulder zijn inmiddels niet meer weg te denken uit Flamborough Head. Het folky fluitspel van Margriet en ook het aan Latimer refererende gitaarwerk van Eddie zijn een wezenlijk onderdeel van het bandgeluid geworden. Het fluitspel kwam deze avond soms matig door wegens een technisch mankement. Maar evenals voorgaande jaren stond de band garant voor een degelijk optreden. Er werden twee nieuwe nummers, Higher Ground en Maureen, gespeeld, ook weer composities die uitstekend passen in het repertoire van de band. Later vernam ik, dat de monitoren op het podium niet goed werkten, zodat de muzikanten geen goede feedback hadden en de eigen stem niet te horen was. Ook de daarna optredende Franse formatie Saens had daar behoorlijk last van. Deze jonge band speelt gedurfde, complexe prog, die niet door iedereen gewaardeerd werd, gezien het aantal zaalverlaters. Toch zag je regelmatig mensen terugkomen, als de band de melodieuze draad weer oppakte en liet horen ook die kunst te beheersen. Dat neemt niet weg dat het optreden te grillig was en de muziek chaotischer klonk dan op de CD Escaping From The Hands Of God. Opvallend was het gebruik van een authentieke cello door Marine Campedel in een klassiek intermezzo met Pascal Bouquillard die daarin de akoestische gitaar bespeelde. Marine Campedel's klassieke zang klonk evenals de vocalen van Bouquillard niet zuiver, waarschijnlijk mede veroorzaakt door

het probleem met de monitoren. Mooi waren wel de Midi clarinet bijdragen van Vynce Leff. Alleen jammer dat het fraaie Requiem niet werd gespeeld. De uitsmijter was het Italiaanse Mangala Vallis, die het gehele repertoire van haar eerste en tot nu toe enige CD The Book Of Dreams speelde. Een fantastisch optreden, dat wel een ode aan de hoogtijdagen van het oude Genesis leek. In bijna elk nummer leek wel een thema van deze legendarische band te zijn verwerkt. Dat doet echter niets af van de kwaliteit van het gebodene. Golven Mellotron en riedels Hammond blies toetsenist Enzo Cattini de progstal in. Tot slot werden als toegift twee covers gespeeld, het overbekende 21st Century Schizoid Man van King Crimson en het

prachtige Impressione Di Settembre van PFM. De propvolle zaal genoot met volle teugen. Is dit na Mostly Autumn opnieuw een band die via Progfarm uit de schaduw treedt? Heerlijke oersymfo die blijft boeien, al lijkt het op…. Ook nu kon men in de pauzes terecht bij de keuken, voor onder anderen de inmiddels traditionele prognasi met sym-

fosaus, en de stands waar de nodige muziek kon worden aangeschaft. Gezelligheid alom. Het geluid was wederom prima en het hinderlijke geklets door een optreden heen bleef achterwege. Een televisieploeg van Omroep Friesland was druk in de weer om een impressie van het festival vast te leggen en ook ondergetekende mocht zijn proghart voor de camera luchten. We zullen weer een jaar moeten teren op deze ruim tien uur, maar de eerste zaterdag in november 2003 staat al gereserveerd in mijn agenda. (Leo Hoekstra in IO-Pages)

ProgFarm 2002:

- Nice Beaver [NL]
- Plackband [NL]
- Flamborough Head [NL]
- Saens [Fr]
- Mangala Vallis [It]

PROGFARM 2003

The seventh edition

Us

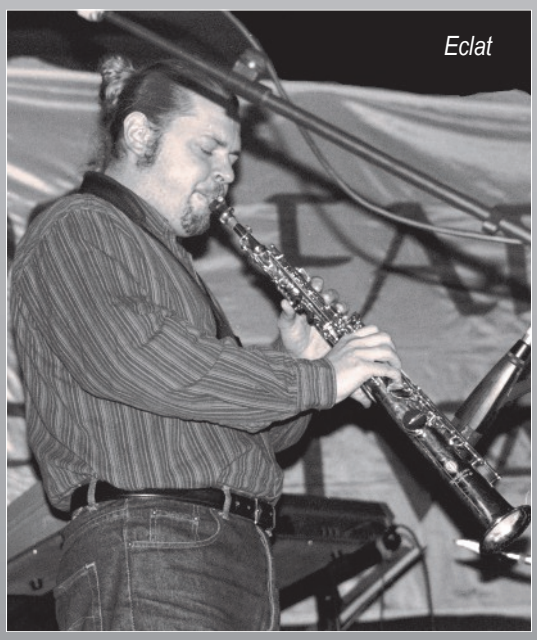
Eclat

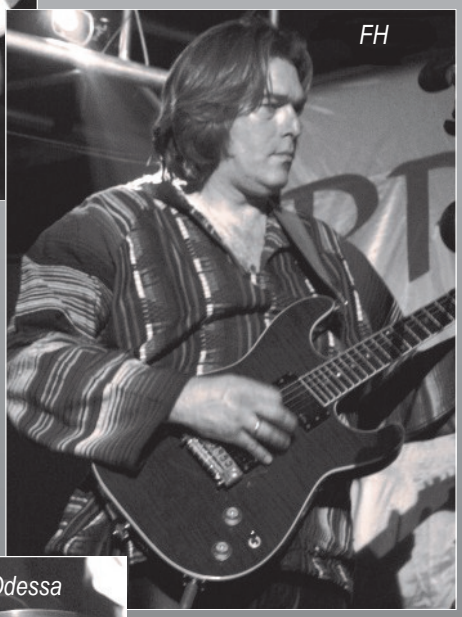
FH

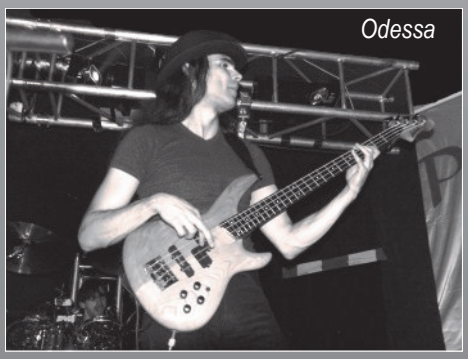
Odessa

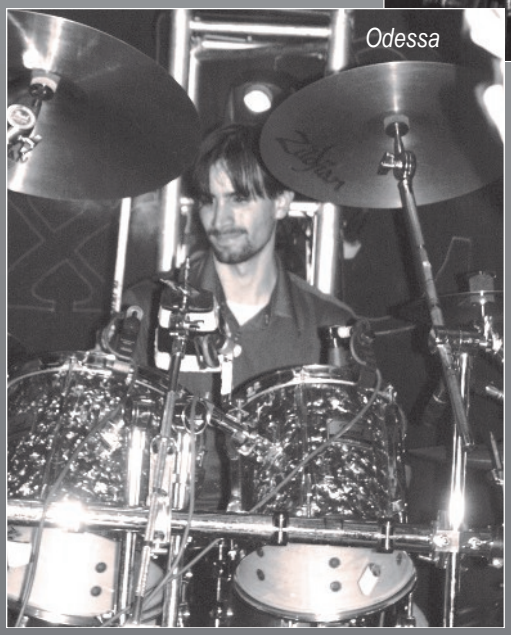
Odessa

Trespass

Opnieuw een uitverkocht festival en dat ondanks de concurrentie van ProgFever3 in De Boerderij te Zoetermeer. Precies op tijd begon de Nederlandse band Us haar optreden. De muziek was mij volledig onbekend, dus ik liet mij verrassen. Drie leden hebben al een behoorlijk muziekverleden, zij maakten in 1975 al deel uit van het Nederlandse Saga, dat in 1983 werd ontbonden. In 2001 was de band terug onder de naam Us met de CD A Sorrow In Our Hearts, waarvan maar liefst vier songs werden gespeeld. Het nieuwe album Eamon's Day werd gepromoot met twee nummers. Goed gitaarspel van Peter de Frankrijker met de smaakvolle toetsen van Ernest Wernars vormen de basis van Us. Toch was de spanning merkbaar, want dit was het eerste live optreden van de band sinds jaren en vooral de nieuwe zanger, Stephan Christiaans(sinds 2002 bij de band), leek wat onwennig, maar weerde zich dapper en zong beslist niet slecht. Opvallend was ook de goed gevulde zaal, want meestal moet de eerste act het met minder doen. Een goed presterende opener

dus. Aan het Franse Eclat daarna de taak om het publiek opnieuw enthousiast te krijgen. Blikvangers van deze band, met behoorlijke jazz-fusion invloeden, waren gitarist Alain Chiarazzo en de saxofonist, wiens naam me ontschoten is. De heren soleerden er regelmatig lustig op los. Met het instrumentale Mr.Z speelden de Fransen nog een ode aan Frank Zappa. Enkele nummers werden door improvisaties uitgerekt. Een voorbeeld daarvan was het nummer Circus van het album Eclat II, dat in een begin en een eind werd gesplitst en waartussen de muzikanten zich uitleefden in een jazzy improvisatie. En improviseren dat konden ze. Zelfs niet jazz liefhebbers stonden geboeid te luisteren. Het tweede succes van het festival was een feit. De organisator, Flamborough Head, stond ook deze keer weer letterlijk centraal als derde van de vijf bands. De week ervoor waren de Friezen nog te horen tijdens het Nedersymfo Nite festival in Hilversum. De door het frequenter spelen van de laatste tijd verbeterde podiumpresentatie was ook tijdens het eigen festival te merken. Men voelt elkaar beter aan en oogt daardoor ontspannen. Natuurlijk werd een compilatie gespeeld van de drie studio albums met als nieuwtjes de nog onuitgebrachte song Year After Year en een nieuwe bewerking van de F.H. klassieker Limestone Rock van het album One For The Crow. De zang van Margriet Boomsma en haar fluitspel zijn evenals het veelzijdige gitaarwerk van Eddie Mulder inmiddels vergroeid met het geluid van de Friese band. Zelfs de songs van de eerste twee CD's klinken alsof ze door deze bezetting zijn gecreëerd. Sfeerbepalend waren de Mellotronsamples, die toetsenist Edo Spanninga veelvuldig gebruikte. Opnieuw een prima optreden. Na afsluiter Year After Year werd het podium in gereedheid gebracht voor de Israëlische band Trespass. Wie dacht dat er iets in de geest van Genesis gespeeld zou gaan worden, kwam bedrogen uit. De jonge driemansformatie (toetsen, bas en drum), speelt een stijl, die het meest aansluit bij ELP en The Nice. De klassieke bewerkingen, die regelmatig de ruimte vulden, waren allen bekend van vroegere uitvoeringen door Ekseption en ook het spel van Trespass verwees, bij deze passages, in die richting. De spil van de Israëlieten is zondermeer toetsenist Gil Stein, die met zijn virtuoze spel alle aandacht opeist. Evenals Eclat improviseert de band voortdurend en ook zij geraakt dan in jazzy sferen. De enkele vocale bijdragen van Stein waren de mindere momenten in het optreden. Voor sommige toehoorders was het uptempo spel en het toetsengefreak te veel van het goede, maar de meeste konden het wel waarderen. Het publiek werd echter nog meer op de proef gesteld, want na het Israëlische geweld was het de beurt aan het Italiaanse Odessa. Ook deze groep heeft jazzy elementen in haar spel. Instrumentaal zat het goed in elkaar, maar de stem van toetsenist/

zanger Lorenzo Giovagnoli klonk niet erg overtuigend en geregeld overdreven schreeuwerig. Het toetsenspel was wel de moeite waard. Vooral het orgelspel blonk uit. Het merendeel van het repertoire bestond uit werk van hun CD Stazione Getsemani. Geleidelijk aan werd de zaal leger, omdat niet alles even toegankelijk klonk, totdat de eerste tonen van Child In Time de ruimte vulden en in een mum van tijd stond de progstal weer vol. De Italianen bewezen bij eerdere optredens ook al uitstekende vertolkers te zijn van Deep Purple songs, zoals tijdens het Progsud Festival te Marseille in mei 2003. Nu bewees de stem van Giovagnoli goede diensten, want hij zong de teksten zuiverder, dan Ian Gillan momenteel laat horen. In totaal speelde de band vijf covers, één van King Crimson, één van Led Zeppelin en drie van Deep Purple. Iedere keer werden ze weer teruggeroepen door het publiek voor nog een encore. Een passend slot voor deze zevende aflevering van ProgFarm, dat deze keer alleen maar hoogtepunten kende, met voor mij als absolute hoogtepunt Trespass. (Leo Hoekstra in IO Pages)

ProgFarm 2003:

- Us [NL]
- Eclat [Fr]
- Flamborough Head [NL]
- Trespass [Israel]
- Odessa [It]

PROGFARM 2004

The eight edition

Mangrove

Mangrove

Mindgames

Tantalus

High Wheel

High Wheel

Flamborough Head

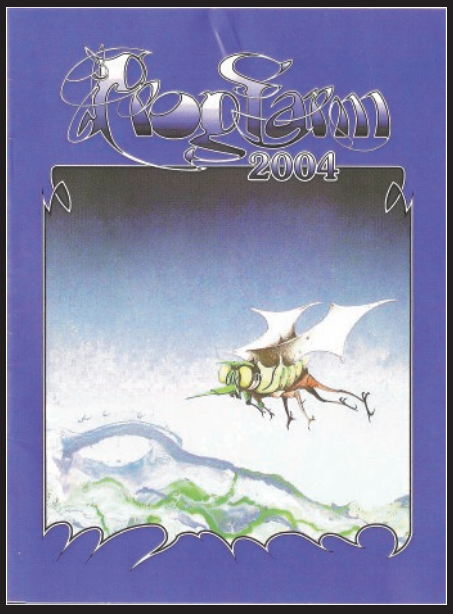

Alweer de achtste aflevering van ProgFarm. In die acht jaar hebben totaal, inclusief het organiserende Flamborough Head, 33 bands meegewerkt. Met iedere keer weer een (bijna) uitverkocht huis mag dit festival zich rekenen tot één van de succesvolste vaderlandse progevenementen. Ook nu mochten weer vier bands, naast het organiserende Flamborough Head, proberen de naar Bakkeveen gekomen symfofans te overtuigen van hun kwaliteit. Eerste in de rij was het Nederlandse Mangrove, dat de laatste tijd veel optreedt in den lande en dat is duidelijk te merken in hun spel. In gitarist/zanger Roland van der Horst heeft de band een frontman die contact met het publiek zoekt door al gitaarspelend tussen het gehoor door te lopen, maar ook op het podium is het een zeer beweeglijk mannetje. De chemie tussen band en publiek was al snel aanwezig en nummers van de laatste CD Touchwood als Fatal Sign, Wizard Of Tunes en afsluiter City Of Darkness vielen samen met de nieuwe compositie, het bijna 20 minuten tellende Hidden Dreams, in goede aarde. Het was duidelijk dat de volgende bands er een zware dobber aan zouden krijgen om Mangrove te overtreffen. Organisator Flamborough Head mocht dat als eerste proberen. Ook deze band heeft het afgelopen jaar veel opgetreden met uitstapjes naar Engeland en Frankrijk. Binnenkort gaat de band de studio in om een nieuw album op te nemen, dat volgend voorjaar moet verschijnen. Enkele nieuwe composities werden deze middag al gespeeld, zoals Mantova, Silent Stranger en het akoestische Captive Of Fate. Dit laatste nummer was een try out, men weet nog niet of het akoestisch of met volledig instrumentarium op het album gaat verschijnen. De Friezen hebben van het Italiaanse label Mellow Records het verzoek gehad om voor een Moody Blues tribute CD een nummer op te nemen. Dat is Bless The Wings van het album Keys Of The Kingdom geworden, dat eveneens in het programma was opgenomen en voor het eerst live werd gespeeld. Natuurlijk ontbrak ook vaste waarde Garden Of Dreams niet. Na het prima optreden van deze tweede Nederlandse band, was het de beurt aan het Belgische Mindgames. Positieve berichten van deze band zowel van hun optredens als van hun debuutalbum International Daylight waren onze Zuiderburen al vooruitgesneld. Ze bevestigden deze berichten door met verve vier composities van hun album te spelen, waaronder drie zeer lange, Factory Of Illu-

sions, Selling The Moon en An Approach To Mankind die samen meer dan 40 minuten klokken. Tevens werden twee nieuwe nummers gespeeld, namelijk The Benefit Of Anxiety en Royalty In Jeopardy. In het laatstgenoemde nummer etaleerde zanger Bart Schram zijn theatrale kwaliteiten door als koning ten tonele te verschijnen. De nieuwe songs beloven veel voor een tweede release. Het goede optreden op deze aflevering van ProgFarm kan voor de sympathieke Belgen wel eens de doorbraak in Nederland betekenen. Vervolgens mocht het Engelse Tantalus aan de bak. Omdat de vaste drummer verhinderd was, werd zijn plaats ingenomen door de ex-drummer van Grey Lady Down. De muziek van de formatie was mij niet bekend en ik liet mij dus verrassen. Ondanks positieve berichten over de laatste CD van de band, sprong het vonkje in Bakkeveen echter niet over. De zang was matig en vooral de close harmony klonk rommelig. Er werd wel goed gespeeld, maar op de één of andere manier klikte het niet zoals bij de voorgaande drie bands. Toch was de zaal tijdens het optreden nog behoorlijk gevuld. Aan het Duitse High Wheel de eer om de finale te verzorgen en te proberen de vermoeide symfomanen nog één keer op de banken te krijgen. Afgaand op de geweldige laatste CD Back From The Void stond ons veel moois te wachten. Het gekozen repertoire voor deze avond was behoorlijk heftig, maar er werd zo nu en dan wat gas teruggenomen. Van het laatste album werden alleen Void en Try An Error gespeeld. Er werd heel strak gespeeld, wat vooral te danken was het uitstekende ritmetandem drummer Uli Jenne en bassist Erich Kobler. Voeg daarbij de prima stem van zanger/fluitist Wolfgang Hierl(zonder accent) en het functionele toetsenspel van Andreas Lobinger en je hebt een superband. Naast Hierl beschikken ook Kobler en Lobinger over een prima stem, zodat regelmatig close harmony werd gezongen. Zowaar een genot om naar te luisteren. Zoals enkele jaren geleden Mostly Autumn en Karnataka werden ontdekt tijdens ProgFarm valt, wat mij betreft, dit jaar die eer te beurt aan High Wheel. Wat een fantastische afsluiter deze band. Ondanks dat er geen grote namen op de setlist stonden, was de kwaliteit van de bands in de line up van deze editie van ProgFarm uitstekend. Noteer de eerste zaterdag van november 2005 maar vast in je agenda voor de volgende editie van deze nationale symfodag. (Leo Hoekstra in IO Pages)

ProgFarm 2004:

- Mangrove [NL]
- Mindgames [Be]
- Flamborough Head [NL]
- Tantalus [UK]
- High Wheel [Ger]

High Wheel

PROGFARM 2005

The ninth edition

Panopticum

After

Flamborough Head

PANOPTICUM [BE], AFTER [PL]. FLAMBOROUGH HEAD [NL], MORPHELIA [DE] & ARCANSIEL [IT]

Arcansiel

Morphelia

Arcansiel

Morphelia

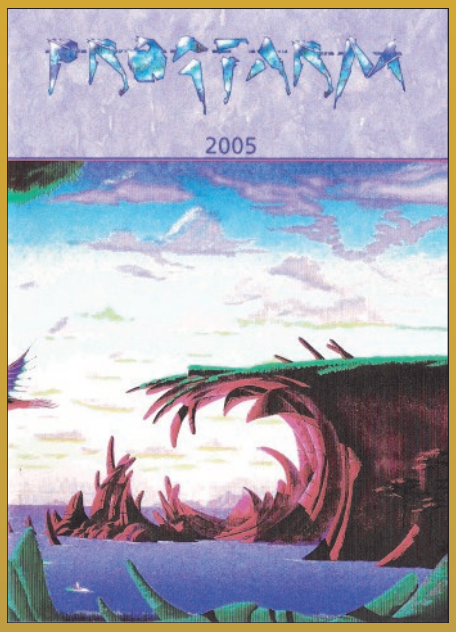

Evenals verleden jaar bestond de line-up van het festival uit voornamelijk onbekende bands. Alleen Flamborough Head en het Italiaanse Arcanciel genoten al enige bekendheid. Toch was de negende editie van deze nationale symfo feestdag weer volledig uitverkocht. Precies om 15.00 u. opende de Belgische band Panopticum het festival. Een koude start is moeilijk en de jonge Belgen (zangeres Shari Platteeuw is nog maar 18 lentes oud) moesten duidelijk even in hun ritme komen. Bakkeveen was het eerste buitenlandse optreden en ook in eigen land krijgt de band weinig kans om live haar kunnen te tonen. Al snel kreeg men de smaak te pakken en werd het volledige debuutalbum Reflection gespeeld met als extra het nummer Black And Red. Zeer geconcentreerd werd de complexe en gevarieerde muziek aan het publiek voorgeschoteld. Heel mooi was Day After, het korte duet van gitaar en piano. Ook de close-harmony in Say No More klonk zeer aangenaam. Een veelbelovende band, die door meer op te treden nog moet groeien. Met de instrumentbeheersing zit het wel goed. De tweede act was het Duitse Morphelia. Vorig jaar nog op de reservebank, maar nu in de basis. De organisatie van ProgFarm nodigt ieder jaar een band uit, die in noodgevallen kan invallen. Het volgende jaar draait die band dan mee in de vaste line-up. De omgeving was de Ostfriesen dus niet vreemd. Ook deze formatie speelt zelden live en ProgFarm was het eerste optreden buiten de landsgrenzen. Na de introtonen van een stukje Planets van Holst zetten de Duitsers de toon voor hun optreden met het imposante Midnightsun, waarin sommige passages sterke Saga invloeden hadden. Het volgende nummer, Love Of An Old Man, kende fraaie toetsenbijdragen van Günter Grünebast op piano en orgel. Deze beide songs komen van het debuutalbum Prognocircus. Daarnaast werden nog drie nieuwe nummers gebracht van de ophanden zijnde nieuwe CD, te weten The Mirror Labyrinth, The Hall Of Stormy Oceans en On The Roof. Zanger Kurt Stwrtetschka, die zeer gespannen was voor het optreden, liet daar tijdens de show weinig van merken en kweet zich uitstekend van zijn theatrale taak. Mooi om te zien was zijn ontlading na het optreden. Een prima show. Zoals gebruikelijk was organisator Flamborough Head in het midden geprogrammeerd. Eigenlijk was hun optreden een CD presentatie, want hoewel de nieuwe CD pas een week later officieel zou verschijnen, beschikte de band al over een aantal exemplaren van Tales Of Imperfection voor de verkoop die avond. In tegenstelling tot voorgaande jaren deze keer geen oude songs, maar werd het volledige Tales Of Imperfection gespeeld, inclusief het prachtige Maureen en nog een aantal nummers die vorig jaar al werden uitgevoerd, waaronder Silent Stranger, Captive Of Fate en Mantova. Toetsenist Edo Spanninga moest gaan improviseren toen een keyboard er de brui aan gaf, maar ook de andere geluidjes deden het uitstekend. De overwegend relaxte muziek met de veelvuldige fluitbijdragen van zangeres Margriet Boomsma was weer oorstrelend. Als afsluiters werden twee volledig nieuwe composities gespeeld, Don't Forget Us en Panty Liner. In de laatstgenoemde compositie kon men volop genieten van het sublieme gitaarwerk van Eddie Mulder. De band kan terugkijken op een succesvolle CD presentatie en try out. De volgende band werd gepresenteerd als een tweede "oude" Quidam. After… komt uit Polen en ze heeft Quidam bassist Mariusz Ziólkowski in de gelederen en daarmee houdt de vergelijking nagenoeg op. Ten tijde van de selectie voor ProgFarm bevatte de demo wel Quidam georiënteerde muziek met zangeres en fluitspel. Al voor de opname van de debuut CD Endless Lunatic verliet de zangeres de band en trok men een zanger aan in de persoon van Krzysiek Drogowski. Gitarist Czarek Bregier vertelde mij, dat ze toen ook het repertoire hebben aangepast aan de mannelijke vocalen. Voor de meeste toeschouwers dus een verrassing toen de formatie haar optreden startte. Toch zetten de Polen een goede show neer. Ook voor hen was het de eerste keer dat ze buiten de landsgrenzen opereerden. Jammer was wel, dat de instrumentale aanvullingen met toetsen en fluit op Endless Lunatic niet live gebracht konden worden. Alle songs van het album werden op een degelijke wijze uitgevoerd. In Drogowski heeft de band een uitstekende zanger met een groot bereik, al bevatten de Engelstalige vocalen een behoorlijk Pools accent. Toch pleit ik voor een uitbreiding van de bezetting met een fluitist(e), want de studioversie van het nummer Dreams Hang On Walls(met fluit) heeft daardoor net dat toefje slagroom om het smakelijker te maken. Ook voor het overige repertoire kan een dergelijke aanvulling geen kwaad. Mooi op tijd begon festivalsluiter Arcansiel. Van de bezetting uit de bloeiperiode van de band (eind jaren 80), met prachtige albums als Four Daisies en Stillsearching, is alleen gitarist Gianni Opezzo overgebleven. Met het vertrek van Marco Galletti vedween grotendeels het geluid van de band. Ik was erg benieuwd hoe de nieuwe samenstelling het er live vanaf zou brengen. Opener Holy Wolf Suite van het, in mijn ogen, zwakste album van de band Normality Of Perversion bevestigde mijn gevoel van het genoemde album. Meer rock dan prog, gemixt met een mengelmoes aan stijlen en een veel te hoog volume. Helaas bleef de volumeknop tijdens het daaropvolgend Angel Of March, een prachtige compositie van het album Stillsearching, op hetzelfde niveau steken, waardoor het geheel niet tot zijn recht kwam. Gelukkig greep de organisatie in en nam de geluidsman van Arcansiel het advies over. Daardoor waren de volgende songs veel genietbaarder. In Angel Of March werd de gitaar bewerkt met een strijkstok en in The End werd een vioolsolo ten beste gegeven. De band mocht nog een toegift geven en koos helaas voor een tweede uitvoering van Holy Wolf Suite. Erg jammer, want ook met een goed volume was het de minste song van het optreden. Ik ben benieuwd naar de koers die dit Arcansiel gaat varen. Opnieuw beleefde iedereen een prima georganiseerd festival dat, ondanks de minder bekende namen, één van de betere was, met dit jaar Morphelia als openbaring. De sound van de vaste ProgFarm geluidsman was weer uitstekend, zodat de watjes in de verpakking konden blijven. Tijdens de slotwoorden liet Marcel Derix (Flamborough Head) weten, dat men voor volgend jaar(10 jaar ProgFarm) iets speciaals wil proberen te regelen. Ik ben benieuwd, 04 november 2006 staat al gereserveerd in mijn agenda. (Leo Hoekstra in IO Pages)

PROGFARM 2006

The tenth edition

1997-2006

PROGFARM SAMPLER

As a souvenir and to celebrate the tenth anniversary of our festival we released a sampler with live recordings of 12 bands that gigged at ProgFarm.

[Tracklist ProgFarm Sampler]

01 Grey Lady Down – The Final Decree
02 Twin Age – In The Well
03 Lady Lake & Gnidrolog – I Could Never Be A Soldier
04 Sinkadus – Positivhalaren
05 Mostly Autumn – Shenanigans
06 Salmon & Margriet Boomsma – Dancing Bird
07 Parallel or 90 Degrees – Embalmed in Acid
08 Mangala Vallis – Under The Sea
09 Eclat – Tri-Un
10 High Wheel – Try An Error
11 Morphelia – On The Roof
12 Flamborough Head – Year After Year

Yesterdays (Hu), Ghiribizzi (Be), Flamborough Head (NL), Almost Eden (UK), Splinter (NL) & Silver Lining (Fr)

Al een decennium ProgFarm. De tijd vliegt. Ondergetekende mocht alle edities meemaken en heeft daardoor heel wat uurtjes in de progstal doorgebracht. Deze keer was er opnieuw een tamelijk onbekende line-up, maar dat is de kracht van het boerenevenement. In 10 jaar ProgFarm heeft mij dat vele verrassingen opgeleverd. Het ontdekken van onbekend nieuw en jong talent vind ik vele malen leuker dan voor de zoveelste keer de gevestigde orde bezoeken. Over jong talent gesproken, de eerste act van deze zaterdag was daar een goed voorbeeld van. Maar liefst 8 Hongaren vulden het kleine podium. De basis van de band Yesterdays bestaat uit drie voormalige leden van de ter ziele gegane Hongaarse band You And I. Drie jonge vrouwen maken deel uit van de bezetting, waaronder de goed zingende Karola András. Gitarist Ákos Bogáti-Bokor profileerde zich duidelijk als leider van de band. De formatie oogde wat stroef in het begin, maar het valt ook niet mee om als eerste act de zaal op te warmen. Toch slaagde het achttal daar goed in, want mede door het enthousiaste publiek zag je het zelfvertrouwen groeien. Vooral de gitaarsolo van Bogáti-Bokor en de toetsensolo van Zsolt Enyedi waren indrukwekkend. Enyedi coverde nog een stukje Rick Wakeman (Six Wives) en het You And I nummer Kelet werd gespeeld. Een veelbelovende band. Als contrast was daarna het Belgische Ghiribizzi aan de beurt. Met pianospelende Bluesbrother zonder hoed, Frank Centauri, als zanger en frontman, startten de Belgen met het ongeveer 11 minuten tellende Valleys Of Gold van het laatste album Pan'ta Rhei, waarvan trouwens zeven van de negen songs kwamen. Het geluid van de band was overwegend uptempo en werd zeer krachtig gebracht. De maar liefst drie toetsenisten zorgden voor een goed tegenwicht voor het gitaarspel van Dario Frodo. Meer dan haar voorganger bewerkte de band het publiek, dat gretig toehapte. Eigenlijk was het podium wat aan de kleine kant voor de zes druk bewegende heren, maar ja dat is ProgFarm en het deed niets af aan het prima optreden. Bij de volgende act konden de aanwezigen weer wat op adem komen, want het podium was voor de jubilerende organisatoren van Flamborough Head. Zoals bijna alle jaren trad de Friese formatie ook nu weer als derde aan. Omdat men op het schema was uitgelopen, leverde het vijftal twee nummers in en begon met het fraaie Maureen. De band is ieder jaar een vaste waarde en kan zich elke keer weer verheugen in een zeer enthousiast publiek. Het veelzijdige gitaarspel, de gedateerde toetsen, de sprankelende fluitklanken met daarbij het functionele ritmeduo en natuurlijk de vocalen van Margriet Boomsma zijn iedere keer weer een plezier om mee te maken. ProgFarm zonder een optreden van Flamborough Head is ook niet denkbaar. Songs als Garden Of Dreams en Xymphonia ontbraken deze keer. Het meeste werk kwam van het laatste album Tales Of Imperfection, dat ook het hoogtepunt in de discografie van de Friese band is. Helaas miste uw verslaggever het optreden van Also Eden, maar collega Menno von Bruck- en Fock was zo vriendelijk hiervan de volgende registratie te verzorgen. Oorspronkelijk geprogrammeerd voor een compleet

Yesterdays

concert, moest Also Eden in eerste instantie afhaken. Hun "last minute" oplossing om met zanger Huw Lloyd-Jones, gitarist Simon Rogers en toetsenist Ian Hodson te komen voor een semi-akoestisch concert, bleek een gouden greep. Lloyd-Jones zong zelfs nog beter dan op het toch al indrukwekkende album About Time en de rustige achtergrondtoetsen tezamen met de twaalfsnarige gitaar vormden een perfecte begeleiding voor een aantal stukjes van About Time, een song die nog op plaat gezet moet worden en een uitstekende uitvoering van Peter Gabriel's Here Comes The Flood. De geest van Genesis uit de hoogtijdagen waarde rond in de muziek van dit drietal dat voor dit evenement was omgedoopt tot Almost Eden. Hopelijk blijft de band bestaan om te werken aan de opvolger van About Time! Omdat de hiervoor genoemde Engelse band een ingekort optreden deed, benaderde de organisatie de Nederlandse band Splinter vier dagen voor ProgFarm met een uitnodiging om te komen spelen en dat was een goede keuze. De nieuwe zanger, Ewout Ongering, was nog bezig met het instuderen van de oude songs. Hij werd in Bakkeveen voor de leeuwen gegooid en deed het goed. Zo nu en dan kon zijn stem hem niet bijhouden, maar dat was ook voor een deel te wijten aan de droge lucht in de progstal. Evenals Ghiribizzi speelden de vijf jonge muzikanten voornamelijk een gedreven uptempo set, waarbij vier songs van het binnenkort uit te komen album Dreamers, dat door Jonas Reingold(Flower Kings) zal worden geproduceerd. In de songs Bioengine en Twist Of Fate, jamde de band er lustig op los. De gedrevenheid van de band was duidelijk zicht-en hoorbaar en na een uur verliet het vijftal het podium onder een daverend applaus. In tegenstelling tot de negen voorgaande afleveringen van ProgFarm bestond de lineup deze keer uit zes acts, vanwege het ingekorte optreden van Also Eden. Alleen in 1999 was Gnidrolog als extra gast uitgenodigd. Nadat Cast(Mexico) en Wobbler(Noorwegen) zich terugtrokken, werd het Franse Silver Lining bereid gevonden om de line-up te completeren. Deze formatie baarde opzien met het in 2005 uitgebrachte fraaie album The Inner Dragon. Op één track na werd het volledige conceptalbum gespeeld. Zeer geconcentreerd werd de complexe symfo door de Fransen uitgevoerd. Opvallend waren de professionele toetsenbijdragen van Pascal Indelicato en het prachtige vioolspel van Annie Morel. Beide zorgden voor de orkestraties, die ook op het album te horen zijn. Maar ook de gitarist, bassist en drummer waren van grote klasse. Zanger/verteller Thierry Sportouche praatte de nummers aan elkaar en gebruikte daarbij verschillende attributen, waaronder enkele maskers. Ook was zijn gezicht wit geschminkt. Jammer was het, dat de zaal niet meer zo gevuld was als voorheen. De blijvers hebben echter een aantrekkelijke band gezien, die beslist meer optredens verdient. Door meer op te treden groeit het zelfvertrouwen en ook de interactie met het publiek. Ook deze 10e aflevering van ProgFarm was weer een belevenis. Opnieuw waren de thuisblijvers de verliezers, want juist onbekende bands kunnen zo aangenaam verrassen. Tien jaar ProgFarm is het bewijs daarvoor. Op naar de twintig. (Leo Hoekstra in IO Pages)

PROGFARM 2007

The eleventh edition

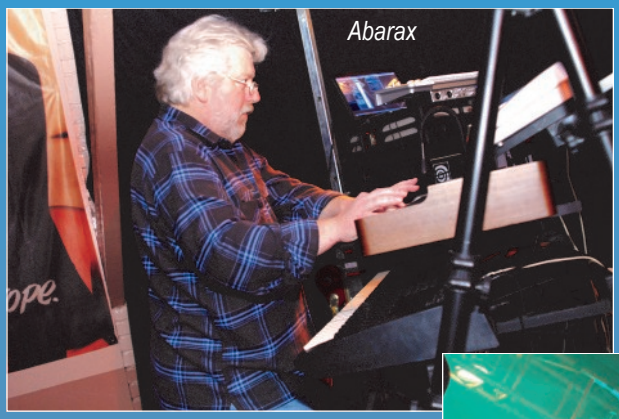
Abarax

Abarax

Casual Silence

King Eider

Flamborough Head

Also Eden

Cast

Cast

Het tweede decennium ProgFarm is gestart met de 11de aflevering op 03 november j.l. Deze keer geen vijf maar zes bands die de uitverkochte progstal gingen vermaken. Als eerste was het de Nederlandse formatie Casual Silence die het podium betrad. De Brabanders maken overwegend heavy prog, maar zanger Rob Laarhoven kondigde aan dat speciaal voor dit festival de meest symfonische nummers waren uitgekozen en dat bleek ook. Maar liefst zes van de tien gespeelde stukken kwamen van hun laatste album Lost In Life. Duidelijk was te zien dat de band regelmatig optreedt, want de podiumpresentatie en ook het spel waren uitstekend. Opvallend was de zeer goede close harmonie waarvan de groep zich regelmatig bediende. Een prima optreden, dat veel waardering kreeg van het publiek. Vervolgens was het de beurt aan het Duitse Abarax. De band bestaat uit maar liefst zeven leden, waaronder de vier familieleden Grasekamp toetsenist vader Udo en zijn zoons Dennis, André en Michael. Het podium was dus goed gevuld en het was maar goed dat de band een rustige podiumpresentatie had, dit in tegenstelling tot haar voorganger. De formatie heeft drie gitaristen in haar gelederen, toch is het gitaarspel niet overheersend. De licht bluesy stem van zanger André Blaeute combineerde goed met de heldere stem van achtergrondzangeres Karoline Peucker. De gespeelde nummers waren bijna allemaal afkomstig van het vorig jaar uitgekomen album Crying Of The Wales. De Duitsers verzorgden een degelijk optreden. Zoals gebruikelijk stond het optreden van het organiserende Flamborough Head weer centraal geprogrammeerd in de line up. Vlak voor de release van het eerste live album Live In Budapest. Natuurlijk werd de set gestart met het livenummer Russian Roulette, dat met het uitbrengen van de live CD nu ook via de CD speler beluisterd kan worden. Tevens werden drie nieuwe composities gepresenteerd, namelijk Spring, At The Garden Pond en Waste Of Time, die t.z.t. op het nieuwe studio album zullen verschijnen. De eerste twee zijn instrumentaal en worden voorzien van fluitspel door Margriet Boomsma. Zoals altijd was de Friese band een betrouwbare vaste waarde op het eigen festival. Bij de volgende band, het Nederlandse King Eider, zat een bekend gezicht achter de drumkit. Sinds kort is Koen Roozen, drummer van Flamborough Head en eigenaar van de ProgFarm toegetreden tot dit studioproject. ProgFarm kende dus het podiumdebuut van de formatie. Er werden vier songs van de in 2006 uitgebrachte CD Somateria Spectabilis ten gehore gebracht. Naast het titelnummer waren dat King Of Ducks, Atlantis '69 en Exxon Valdez. De band is een aanwinst voor de vaderlandse progscene en liet een goede indruk achter met haar melodieuze prog. Daarna werd het podium gevuld met maar liefst zeven Mexicanen, of eigenlijk 5 want saxofonist/fluitist Pepe Torres komt uit Spanje en bassist Flavio Miranda uit Amerika. We hebben het nu over Cast, de band die al 20 jaar meedraait in het symfocircuit. Al die jaren onder leiding van de virtuoze toetsenist Alfonso Vidales. Reeds tweemaal speelden de Mexicanen in Nederland, te weten in 1998 in Uden en in 1999 in Zwolle Zanger Dino Brassea heeft inmiddels steun gekregen van vocaliste Lupita Acuña. Samen verzorgden ze de Spaanstalige vocalen solo of in een duet. De band bewees een eenheid te zijn bestaande uit zeer technische muzikanten. Prachtige solo's werden afgeleverd door gitarist Claudio Cordero in het nummer El Puente, drummer Antonio Bringas in Door Of The World, bassist Miranda in Echoes en Vidales wiens vingers zonder ophouden over de toetsen vlogen. Het was jammer dat het geluid te hard was voor het lage plafond, waardoor het niet weg kon en de blaasinstrumenten en de zang soms slecht hoorbaar waren. Verder was het anderhalf uur genieten van wervelende Zuid Amerikaanse prog van een zeer hoog gehalte. De afsluiter dit jaar was een oude bekende. Na het optreden van verleden jaar, noodgedwongen met een akoestische set van drie leden, mocht Also Eden dit jaar met

een volledige bezetting van vijf man aantreden. De verwachtingen waren hoog gespannen na het succes van een jaar geleden, toen het trio een uitstekende indruk achter liet. Vooral na de geweldige voorgaande act lag de lat hoog. De interactie van zanger/frontman Huw Lloyd-Jones met het publiek was evenals vorig jaar uitstekend. De Engelsen speelden een set van acht nummers, waaronder natuurlijk de cover Here Comes The Flood van Peter Gabriel, die gevolgd werd door een fragment van The Musical Box van Genesis. Toen na de tonen van Photographs nog om een toegift werd

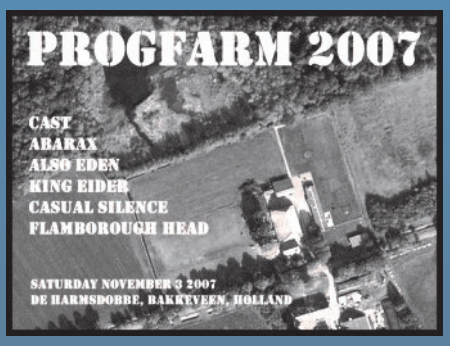

geroepen, bleek dat het repertoire op was. Opnieuw zette Lloyd-Jones Here Comes The Flood in en liet het publiek meezingen. Gitarist Simon Rogers zette tenslotte Wish You Were Here van Pink Floyd in en werd daarbij ondersteund door bassist Steve Dunn die de akoestische gitaar hanteerde. Zo kende deze aflevering van ProgFarm een slot in de ongedwongen stijl, die kenmerkend is voor het festival. Het niveau van de bands was prima en zoals altijd was het super gezellig. Weer een jaartje wachten op de 12e editie van het boeren evenement. (Leo Hoekstra in IO Pages)

PROGFARM 2008

The twelfth edition

Five Flamborough Head guitar players at ProgFarm 2008:

From left to Right: Hans Spitzen, Eddie Mulder, Andre Cents, Gert Polkerman & Rients Draaisma

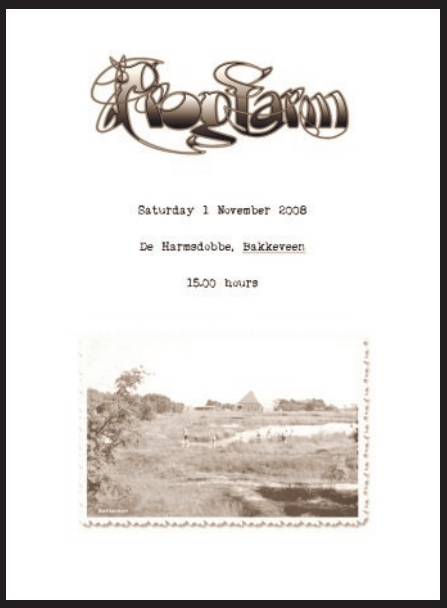

Twaalf jaar ProgFarm en iedere keer weet de organisatie weer een interessante en afwisselende line-up samen te stellen. Deze keer wist men de nationale progtrots van Litouwen, The Skys, als opener naar Bakkeveen te halen. De band speelde niet onaardig, maar van een formatie die al vanaf 1995 aan de weg timmert mag meer verwacht worden. De muziek bevat duidelijk herkenbare Pink Floyd invloeden en enkele composities werden tot vervelens toe uitgesponnen. De toetseniste/achtergrondzangeres keek alsof ze zich totaal niet op haar gemak voelde en haar schelle vocale bijdragen deden afbreuk aan de goede zangkwaliteit van de eerste zangeres, die helemaal vanuit Polen was komen liften. De drummer deed zijn werk uitstekend en nam meerdere malen de band op sleeptouw. Als tweede act betrad het Nederlandse 5bridgeS het podium. Uitgaande van de naam zouden invloeden van Keith Emerson's The Nice het meest voor de hand liggen. Maar nee, het is juist retro symfo in de stijl van het oude Yes en

Genesis wat door de formatie wordt uitgedragen. Instrumentaal staat de band als een huis, met Luke d'Araceno als smaakmaker met zijn gedateerd klinkend toetsenwerk vol met Hammond en mellotron. Zanger Piet Roelofsen heeft een perfecte uitstraling voor de band. Zijn stijl gaat richting Gabriel en Fish en hoewel zijn zangkwaliteit matig is, past het toch op de één of andere manier bij het collectief. Het publiek liet duidelijk haar waardering blijken voor het vijftal, dat terug kan kijken op geslaagd optreden. Als het organiserende Flamborough Head haar optreden begint, weten de vaste bezoekers al dat bijna de helft van het festival erop zit. De Friezen vielen deze avond op door het frisse en sprankelende spel en zangeres Margriet Boomsma was zeer goed bij stem. Iedere F.H. fan was nieuwsgierig naar de eerste ProgFarm van de nieuwe gitarist Gert Polkerman die techneut Eddie Mulder onlangs opvolgde. En hij doorstond de vuurproef met verve. Zowel zijn spel als podiumpresentatie waren uitstekend. De song Childscream (van het eerste album Unspoken Whisper uit 1998) was onder het stof vandaan gehaald en werd op een fan-

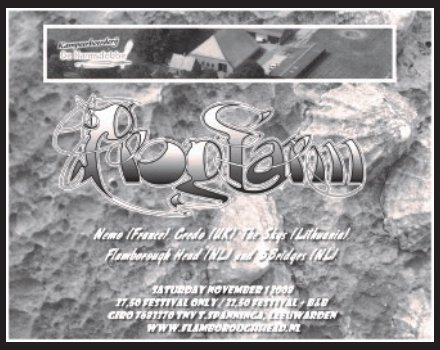

tastische wijze door de band uitgevoerd, waarbij het gitaarspel van Polkerman een zeer positieve invloed had. Na dit prima optreden van de gastheren en dame mocht het Franse Nemo aantreden. De powersymfo van het vrolijke vijftal werd door de toeschouwers/hoorders goed ontvangen. Een enkeling, voor wie het gebodene wat te stevig was, verliet de progstal en kon de CD stands bezoeken of van de traditionele nasi gaan genieten. De Franstalige zang was beslist niet hinderlijk. De aankondigingen waren echter ook overwegend in het Frans, met hier en daar een Engels zinnetje, en dat was wel lastig. De muziek had wel wat weg van de eveneens Franse band Xang, die enkele jaren geleden op ProgFarm te bewonderen was. Alleen speelde die formatie instrumentaal. Het was een genot om het dynamische optreden van het kwintet bij te wonen en de afsluitende act Credo stond voor een volledig warmgespeeld publiek. Eigenlijk hadden de Engelsen dat niet nodig, want ze zorgden voor een fantastische finale, waarin entertainer/zanger Mark Colton

Flamborough Head

een hoofdrol opeiste met zijn gevatheid, de interactie met het publiek, zijn presentatie en zijn bezielde zang. Alle songs van het in 2005 uitgekomen album Rhetoric werden gespeeld, aangevuld met oudere nummers, waaronder een medley van het eerste album Field Of Vision. Ook werd nieuw materiaal gebracht. Credo bewees een goed collectief te zijn met de nodige ervaring in de gelederen in de personen van gitarist Tim Birrell en bassist Jim Murdoch, die al vanaf 1971 actief zijn in de progwereld. Een schitterend slot van een uitstekend geslaagd festival met vijf interessante bands. Dat organisator Flamborough Head een vriendenclub is, blijkt wel uit het feit dat alle vijf gitaristen, die ooit in de band voor langere of zeer korte tijd hebben gespeeld, aanwezig waren. Dat is typerend voor de sfeer tijdens ProgFarm. (Leo Hoekstra in IO Pages)

ProgFarm 2008:

- 5BridgeS [NL]
- The Skys [Lit]
- Flamborough Head [NL]
- Nemo [Fr]
- Credo [UK]

PROGFARM 2009

The thirteenth edition

Ice

Leap Day

Castello Di Atlante

ProgFarm T-shirt design

Proud to be

a ProgFarmer

Martigan

Voor de 13e keer reisden we af naar het fraai gelegen Bakkeveen, waar we voor de even zoveelste keer de auto parkeerden in het weiland bij de Harmsdobbe. Ook nu holde een jonge telg van de ProgFarmers voor de auto uit om de plaats op de parkeerweide aan te wijzen. Na de gebruikelijke welkomstgesprekken tussen de CD stands trad de Nederlandse formatie Ice aan met de ondankbare taak om de progstal op temperatuur te brengen. Ice ontstond uit de voormalige symfonische band Maryson, met Ardie Westdijk (ex-Differences) in plaats van toetsenist Wim Stolk. De vijfmansformatie wist na een koude start het publiek steeds meer aan zich te binden. De muziek ligt in het verlengde van Maryson, maar neigt regelmatiger naar een steviger aanpak en dat is in het voordeel van de band. Mooi was de vertolking van het Maryson nummer Hawait en ook heel fraai was de nieuwe song Across The Frozen Lake dat op de volgende CD zal verschijnen. Zanger/gitarist Hein van den Broek kampte helaas met stemproblemen. In het begin was daar niets van te merken, maar naarmate het optreden vorderde werd zijn stem zwakker. Toch bleef hij dapper doorzingen. Charl Augustijn gebruikte een elektronisch drumstel en daar moet je van houden. Het klinkt killer dan een conventionele drum. Dat neemt niet weg, dat Ice een prima begin van het festival verzorgde en de tweede Nederlandse act Leap Day maakte dankbaar gebruik van het opgewarmde publiek. Deze nieuwe Friese symfoformatie heeft ex-Flamborough Head gitarist Eddie Mulder en Flamborough Head drummer Koen Roozen in de gelederen. Tijdens ProgFarm 2007 maakten de Leap Day muzikanten Roozen, toetsenist Derk Evert Waalkens en toetsenist Gert van Engelenburg nog deel uit van de éénmalige live samenstelling van King Eider. Men speelde deze keer een iets ingekorte versie van de gig in Induna te Drachten enkele weken daarvoor. Het was duidelijk te merken dat de groep al enkele concerten achter de rug heeft, want de optredens worden steeds beter. Vooral het gitaarspel van Mulder en de zang van Hartevelt bepalen het geluid van de band. Het blijft een genot om dit sextet bezig te zien en vooral te horen. Hierna kon men zich opmaken voor de derde Nederlandse act, want zoals gebruikelijk was organisator Flamborough Head weer in het midden van het festival geprogrammeerd. Onlangs brachten de Friezen het fraaie album Looking For John Maddock uit en de setlist bevatte veel nieuw werk. Begonnen werd met een oudje van het eerste album Unspoken Whisper uit 1998, namelijk de klassieker Schoolyard Fantasy. Verder werden drie songs van de laatste CD gespeeld, te weten Don't Forget Us, Sleepless Night en het 20 minuten tellende Looking For John Maddock. Vooral dit laatste nummer klonk imposant en de lengte was beslist geen handicap, omdat voortdurend tempowisselingen en breaks

waren ingepast. De meest opmerkelijke song was de nieuwe compositie The Trapper. Het klonk on-FH. De sfeer was nog folkyer dan gewoonlijk en vooral de jazzritmes waren verrassend. Het is goed te horen dat de band niet bang is om nieuwe paden te betreden. Volgend jaar komt een nieuwe CD uit en The Trapper heeft ons erg nieuwsgierig gemaakt naar het resultaat daarvan. Het optreden was in ieder geval veelbelovend. De eerste buitenlanders die we mochten verwelkomen waren de senioren van het Italiaanse Il Castello Di Atlante. Deze formatie is al bijeen vanaf 1974 (alleen toetsenist Roberto Giordano kwam in 1982 bij de club, maar sindsdien is de bezetting ongewijzigd) en viert dit jaar dus haar 35 jarig bestaan. Het was geweldig wat deze routiniers de toeschouwers voorschotelden. Werkelijk symfo van de bovenste plank. Daarbij presenteerde drummer Paolo Ferrarotti zich als de clown en frontman van het stel en profileerde zich als een zeer bekwaam drummer. De vintage toetsen van Giordano en het geweldige vioolspel van Massimo Di Lauro, soms in duet met de gitaar van Aldo Bergamini, vormen de klassieke kern van Il Castello en geven haar dat typerende Italiaanse zeventiger jaren symfogeluid. Tussen het nieuwere werk van de Italianen dook nog het juweeltje Il Saggio uit het verleden op, van het debuutalbum Sono Io Il Signore Delle Terra A Nord uit 1993. Tijdens de voorstellingsronde van Ferrarotti nam Koen Roozen plaats achter de drumkit. Met het afsluitende optreden van het Duitse Martigan keerden we weer terug naar de hedendaagse prog. De Duitsers vormen een strak musicerend collectief met

een uitstekend live geluid. Daarbij heeft zanger Kai Marckwordt een goede volle stem, die prima stand hield in het overwegend stevige spel van de band. Solo's van bandoprichter, toetsenist Oliver Rebhan en gitarist Björn Bisch wisselden het hechte bandgeluid af. Vooral het toetsenwerk drukte een positief stempel op het spel van de mannen. Maar de blikvanger van Martigan was uiteindelijk de zeer strak en technisch uitstekend drummende Alex Bisch, die met een wervelende drumsolo het publiek in vervoering bracht. Met dit puike optreden gaf de formatie haar visitekaartje af en bezorgde de goed gevulde progstal een prachtige finale. Hoewel er in de dertiende aflevering van het boerenspektakel naast organisator Flamborough Head niet echt bekende namen in de line up waren opgenomen, was het kwalitatief één van de beste festivals die ik heb meegemaakt. Bij het afscheidswoord van de organisatie werd ons beloofd dat er ook een 14e editie gaat komen. Proud to be a ProgFarmer! (Leo Hoekstra in IO Pages)

ProgFarm 2009:

- Ice [NL]
- Leap Day [NL]
- Flamborough Head [NL]
- Castello Di Atlante [It]
- Martigan [DE]

PROGFARM 2010

The fourteenth edition

Flamborough Head's Koen Roozen. Owner of De Harmsdobbe and host of 15 editions of ProgFarm

Toyz

Silhouette

Flamborough Head

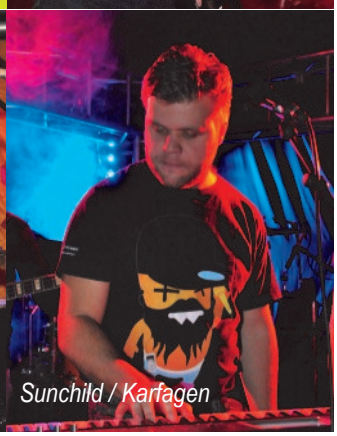

Sunchild / Karfagen

D'AccorD

Voor de 14e editie van het evenement moest het Duitse Toxic Smile het op het laatste moment laten afweten vanwege een gebroken hand van de gitarist. Haar plaats werd ingenomen door de Nederlandse formatie Toyz, die als eerste aan de bak mocht. Eigenlijk zou de band in 2011 op het boerenspektakel spelen, want voor die tijd is

de release gepland van de nieuwe CD. De volledig instrumentale set valt het best te omschrijven als powersymfo met zo nu en dan een rustmoment. De drijvende kracht van het kwartet is gitarist Peter van Heijningen, die met zijn gitaarsolo's en presentatie de rol van frontman opeist. De stevige prog viel bij het publiek in goede aarde en Toyz kan terugkijken op een geslaagd optreden. Vooral een goede prestatie omdat vlak voor de tijd de reservestatus werd omgezet in een vaste plek in de line-up. Ook de volgende act, Silhouette, is een Nederlandse

band. Toetsenist Erik Laan drukt met zijn spel het grootste en tevens een positief stempel op het groepsgeluid. Voor het overige was het optreden van de formatie matig en was vooral het basspel erg monotoon. Op de momenten dat ex-Egdon Heath gitarist Aldo Adema ondersteunde met zijn bijdragen in Moods en Another Bed Time Story klonk het bandgeluid aanmerkelijk boeiender. Traditiegetrouw beklom Flamborough Head als derde het podium. Tussen de soms minder bekende acts vormt zij een zekerheid, die ieder jaar het eigen festival kleur geeft. Dit jaar was daarop geen uitzondering. Het klassieke Schoolyard Fantasy opende het optreden en natuurlijk werd het prachtige epos John Maddock gespeeld. Voor het akoestische Captive Of Faith betrad ex-Flamborough Head gitarist Eddie Mulder het podium en zorgde met gitarist Gert Polkerman voor een fraai akoestisch gitaarduet. Besloten werd met de mooie nieuwe compositie Lost In Time/Right Here For A Moment. Een mankement aan de fluit van Margriet Boomsma werd niet ervaren als een spelbreker en geaccepteerd zoals het hoort op een gemoedelijk festival als ProgFarm. Daarna was het de beurt aan Antony Kalugin's Sunchild & Karfagen. De fantastische Oekraïnse band speelde deze avond stukken van beide formaties en het was werkelijk een genot om de bezielde muzikant Kalugin in actie te zien. Maar liefst zeven muzikanten hadden hun plek gevond-

en op het kleine podium. Onder hen de zangeres Viktoriia Osmachko die over een geweldige stem bleek te beschikken. We mogen ook de blinde bayan(accordeon)-, mondharmonicaspeler Sergii Kovalev niet vergeten, want hij voegde met zijn instrumenten voor een groot deel het folkloristisch karakter aan de muziek toe. Het publiek stond vol bewondering te genieten van dit weergaloze optreden en het was dan ook niet verwonderlijk, dat kort na het optreden alle CD's waren uitverkocht. Alleen deze band was een bezoek aan ProgFarm al

meer dan waard. De uitsmijter van het festival was het Noorse D'AccorD, dat met haar stevige retro-rock de ondankbare taak had om, na het fantastische voorafgaande optreden, het festival af te sluiten. Frontman/Multi-instrumentalist en zanger Daniel Måge begon zich met te verontschuldigen omdat hij keelproblemen zou hebben. Toch wist hij de hele set af te maken en dat sierde hem.

De muziekstijl van de Noren gaat in de richting van bands als Deep Purple en Black Sabbath. Måge is een entertainer en dat maakte het optreden mede tot een succes, want de formatie oogde wat rommelig na de geoliede performance van haar voorganger. Toch bleef het merendeel van het publiek staan en beloonde het Noorse collectief met een welgemeend applaus. Helaas was het evenement deze keer niet uitverkocht en dat zou wel moeten om de organisatie in de gelegenheid te stellen om ProgFarm ook de komende jaren te kunnen blijven bekostigen. Volgend jaar de 15e aflevering van het boerenevenement en ik heb gehoord dat het iets

speciaals gaat worden. Reserveren die eerste zaterdag van november 2011!!! (Leo Hoekstra in IO-Pages)

ProgFarm 2010:

- Toyz [NL]
- Silhouette [NL]
- Flamborough Head [NL]
- Sunchild & Karfagen [UA]
- D"AccorD [NO]

THE MAKING OF .....

ProgFarm 1997-2011

Every spring we started the preparations for ProgFarm. The first thing we did was listen to all the bands that had applied for a slot in the line up. Over the years we received a lot of requests from prog bands. ProgFarm became popular, not only by visitors but also by prog bands. After the final selection, we contacted the bands and invited them to come over. As we had to organize the festival on a tight budget, we could only offer expenses but most bands agreed to these terms knowing there is not much money in the prog scene. As we did not receive any grants, we depended on the income from the ticket sale and the sale of food and drinks to be able to organize the festival. The first three editions we suffered a loss but the following years we made some profit which we used for the next editions of our festival. After the selection of the bands, we arranged a license with the local council in order to get permission to organize ProgFarm. In 2002, an inhabitant of Bakkeveen, raised some objections because he was afraid our music would frighten the birds in the village. He thought ProgFarm was an open air festival. When he found out that the festival would be indoors and had already been organized for a couple of years without any noise pollution, he apologized and said he had reacted too hastily. Throughout the years, regulations got stricter and stricter, especially those concerning the safety of people. Sometimes the fire brigade came to the farm to inspect the venue and to check if we had obeyed their rules. In summer we organized our annual BBQ to thank all the volunteers for their hard work and support. Without them ProgFarm would not exist! After the summer break, we started the ticket sale, we wrote and printed the ProgFarm booklet and posted tickets and booklets to all the visitors who had remitted the ticket price to our bank account. We also designed the ProgFarm T-shirt and we exchanged e-mails with all the bands, discussing technical and other issues. Except for the annual advertisement in IO-Pages, we did not PR the festival a lot. It would usually sell out very quickly and we were afraid that all sorts of last minute visitors would drop by unnoticed. Apart from the first edition, Peter Verkerk of G&L was responsible for the PA and the sound engineering. After 2002 Dammes Nienhuis joined his team. All these years they did a magnificent job: in all the reviews the sound quality at ProgFarm was praised. During the 1999 edition of ProgFarm we had some problems with the electricity supply which made us decide to hire a power generator the following year and the years to come. (Jan Dubbe of Lady Lake once asked us if this was a Van Der Graaf Generator!) For about an hour and a half, there was no electricity so the bands could not perform. We lit some candles and to our great relief, the audience did not riot but waited patiently, chatting and drinking another glass of beer. Another proof of the great atmosphere at ProgFarm. In the week before ProgFarm we started to change the farm into a venue. Every evening we gathered in Bakkeveen to blacken the venue with lots of dark cloth. We arranged the kitchen and stored all the drinks and food. We borrowed a pile of pallets form a local company to create our stage. On Thursday evening the tent rental company came over to pitch the tent after which we installed the tables and the lights. On Friday the last shopping was done and in the course of the day all Flamborough Head members and volunteers arrived one by one. We always invited the bands to arrive on Friday to have dinner with us and to spend the evening with some beers. These evenings were usually very cozy and they lasted long, sometimes almost too long to be in good shape the next day. For all Flamborough Head members it was always a bit strange to be organizers and musicians on the same day: busy with the organization, we did not have the time to focus on our set. For this reason, our ProgFarm gigs were definitely not our best ones in our memories. The festival started at 15.00 hours. Most visitors arrived on time so the opening act was never confronted with an empty venue. Most visitors had to park their cars on the field near the farm. Every year we were afraid the grass would be too wet to park but so far we managed without too many problems. The entrance was guarded by our children who checked the tickets and showed the drivers where to park. The visitors could see them grow up over the years. After a long day of music we said goodbye to half of our visitors, who went home. The other half stayed the night in one of the dormitories. After a short night, one of us was responsible for preparing breakfast. It was one of the charms of ProgFarm to have all the band members and many visitors stay at the farm. It gave our festival that intimate and special charm. Around noon the last of the visitors would leave, leaving us behind with one giant task ahead of us: cleaning up De Harmsdobbe and dismantle everything that would remind of ProgFarm. By the end of the Sunday afternoon, we would all be exhausted but satisfied with yet another successful edition of ProgFarm. On Monday evening we returned to Bakkeveen to remove the tent. We took care of the financial matters and paid all the bills. The weeks after ProgFarm we e-mailed the bands all the reviews and photographs. And then, after a short winter, it would be spring again, time to start focusing on a new edition of ProgFarm.....

Annual Summer BBQ for PF volunteers

Nasi

30 pakken rijst, 250 kg nasivlees, 50 kg ham, 75 eieren, 20 uien, 400 preien, 2 kruiwagens djahe, 2 emmers ketoembar, 2 liter olie.

Kook de rijst en laat afkoelen. Bak het nasi-vlees en snijd in kleine stukjes. Bak de geklutste eieren en snijd in kleine stukjes. Snijd de ui, prei en ham in kleine stukjes. Hierna kan het opbakken gaan beginnen. Zet de warmtebron laag en voeg dan de djahe toe. Dan warmtebron weer wat hoger en voeg de ketjap en het nasi-vlees toe. Hierna beetje bij beetje de rijst erbij en bakken.

VOLUNTEERS

With a little help from our friends

FEEDBACK

From visitors & bands

- Rest mij jullie allemaal nogmaals ontzettend te bedanken voor een beregaaf weekend. De organisatie, de bands, de logistiek; de perfectie benaderd. OK, zelfs de frikadellen!

- Please pass on these THANK YOU'S to all involved over the weekend! We all had an excellent time & I'm sure we'll always remember this weekend. We loved the Dutch breakfast...shame the cheese shop was shut! We were amazed by how friendly everyone was...I'm sure it wouldn't be so over here.

- Bedankt voor de fantastische symfo-dag die jullie mij (en al die andere liefhebbers) bezorgd hebben. Behalve de muzikale hoogstandjes was het ook nog eens beregezellig. Ga zo door ! Het geluid was best wel goed te noemen, vooral v.w.b. het volume (eindelijk eens een keer niet te hard).

- I need to tell you again how much I enjoyed being at ProgFarm! Thank you very much for organising such a pleasant little festival with such a great vibe and such a great line-up of Bands!!!

- Achteraf ben ik blij dat ik me (...) heb laten overhalen om naar Progfarm te komen. Wat een leuke dag was het. Goede bands, een goed geluid en een prima ons-kent-ons-sfeertje. Slechts Everon vond ik tegenvallen, maar voor die band kwam ik dan ook niet (volgens mij deelden meer mensen mijn mening want het publiek werd met ieder nummer kleiner). Verder niets dan lof over Progfarm. Wat mij betreft kom ik volgend jaar weer.

- Langs deze weg willen wij jullie bedanken voor de geweldige organisatie van Progfarm. Jullie zijn er opnieuw in geslaagd prima bands naar het gezelligste progfestival van Nederland en omstreken te halen. Al zou het aanbod ons totaal niet hebben aangesproken dan nog zouden we gekomen zijn, al was het maar vanwege de gemoedelijke sfeer, de vooroorlogse prijzen en het elegante geluid.

- We arrived home safely late last night. We had a good journey back. The band had a great time at ProgFarm - thank you so much for inviting us and for looking after us all so well. Please pass on our thanks to the other organisers. Bakkeveen is a beautiful part of Holland - a lovely setting for your festival. It was a pleasure to play to such an appreciative and supportive audience and also to meet up with other bands. The quality of music from all the bands was excellent.

- N. and I have been back home for a couple of days now - just about enough to settle in so thought I'd send you a note. We really enjoyed our holiday in the Netherlands and we particularly enjoyed Progfarm. As I said just before we left, it was worth the trip to meet you, the band, the helpers, and lots of the other visitors. You took such good care of us we felt truly at home there. It was also worth the trip to hear all of the bands - it's not often one gets such a concentrated bunch of entertainment in such a great atmosphere.....We then went back to Amsterdam and eventually back to Canada. Thanks again and say hi to Eddie, Marcel, Koen, Margarite, and anyone else we met.

- We have arrived safely back in Yorkshire, ... Thank you for having us at your wonderful event. The most friendly concert I've ever played at in 25 years..... It has been our pleasure.

- Bij deze wil ik jou, Koen, Marcel, Eddie en Margriet nogmaals bedanken voor de geweldige organisatie van Progfarm. Het 'gezelligste festival van Nederland en omstreken' was weer af zowel wat betreft de programmering, de catering en de gemoedelijkheid. Een knaak voor een pilsje of een wijntje! Een piek voor koffie of thee! Kom daar nog maar eens om tegenwoordig. Geweldig. Al zouden jullie vijf groepen uitnodigen die me geen van alle aanspreken, dan nog zou ik komen al was het maar voor de gezelligheid. Ook het weer zat dit jaar erg mee; dat is ook wel eens anders geweest.(

- Wij hebben enorm genoten van het afgelopen lustrum Progfarm! Organisatie (jullie, dus!), geluid, licht en "last but not least" het enthousiaste luisterpubliek waren onvergetelijk voor ons! Uniek jaarlijks feest, waar we altijd weer naar uitkijken, of de deelname nou actief of passief is! Ga nog vele jaren zo door! Nogmaals mijn welgemeende complimenten voor jullie (nieuwe) Flamborough Head muziek! In één woord: GEWELDIG!

- .....What a way to end another great festival. A festival on which not only the music is important but also the people that come to watch this event. I always thought that it was just a great festival with five acts. But I was oh so wrong. It is one big meeting place for people with the same musical interest. It doesn't matter if they are fans, press or musicians. They all come for one thing only. Progressive rock music.But the meeting of old friends has also become very important. They go to the festival and as an extra bonus they see five rather unknown bands. Bands that most of the time make their debut on a Dutch stage. Again the best festival around in the Netherlands.

BIJ JUPITER

Door Antonie Deelen

Onlangs was ik toevallig en geheel onbedoeld getuige van een gesprek tussen twee oude mensen. Ik ving niet alles op, maar wát ik hoorde ging over het frontaal tegenkomen van de maatschappij. De één gaat hard vooruit, de ander achteruit. De achterstand wordt daardoor met de minuut groter. De oudjes wekten sterk de indruk dat zij een eventueel afscheid als een soort bevrijding zagen. Ik kan me daar best iets bij voorstellen. De samenleving verandert in sneltreinvaart en wordt steeds beklemmender. In alle opzichten worden we ieder jaar verder in onze vrijheid beperkt. Overal duiken nieuwe regeltjes op om ons te vertellen wat we niet en wat we juist wél moeten doen. En hoe het ook gewend of gekeerd wordt, het kost altijd geld. Zowel de Overheid als het bedrijfsleven zoeken naar 'kansen' om ons financieel de duimschroeven aan te draaien. Er is geen saamhorigheidsgevoel meer, iedereen denkt enkel aan het eigenbelang. Heel Nederland lijkt in de wurggreep van de individualisering en de commercialisering. Heel Nederland? Nee, één klein dorpje blijft dapper weerstand bieden en laat zich niet onderwerpen.

Het dorpje bevindt zich helemaal in het noorden en wordt door de plaatselijke bevolking Bakkefean genoemd. Achter in het vredige stadje ligt kampeerboerderij De Harmsdobbe. Ieder jaar aan het begin van de novembermaand komen hier progliefhebbers uit alle windstreken samen. Dat gebeurde dit jaar al weer voor de tiende keer op rij. In al die tijd is hier nauwelijks iets veranderd. Ja, de centrale ontmoetingstent heeft voor het eerst raampjes gekregen, maar dat was dan ook het gesprek van de dag. Verder heb je hier nog het gevoel dat de tijd stil is blijven staan. De formule blijft ongewijzigd, heet dat in moderne zakentaal. Maar in Bakkeveen kennen ze helemaal

geen formules. Men heeft hier iets goeds op poten gezet en dat blijft zo. Vijf relatief kleine bands mogen hier tegen onkostenvergoeding laten horen wat ze in huis hebben en dat is meestal ruim voldoende om enthousiaste reacties bij het trouwe publiek op te wekken. De middelste band is altijd het plaatselijk beroemde Flamborough Head, dat inmiddels ook al weer vijf jaar in ongewijzigde bezetting actief is. De show is ieder jaar hetzelfde, je zou de voetstapjes op de vloer kunnen schilderen. Alleen de songs kunnen wel eens wisselen. Van het podium stap je zo de keuken in, die trouwens ook al jaren dezelfde kaart biedt: het broodje frikadel, kroket of hamburger en de portie nasi. Dat hoort bij Progfarm als Kanis bij Gunnink. En je hoeft niet extra te betalen voor een klodder mayo of ketchup.

De ingangscontrole wordt hier geregeld door kinderen, op een wijze die past bij hun leeftijd. Even iets laten zien wat op een programmaboekje lijkt en het festivalterrein ligt uitnodigend voor je open. Er zal ook best wel eens iemand tussendoor glippen zonder geldig toegangsbewijs, maar niemand die daar om maalt. Je hebt ook geen stempeltje op je hand nodig en voor het parkeren van je voertuig wordt geen heffing gevraagd, net zo min als voor de toiletten. Je vindt hier geen chagrijnige garderobejuffrouwen met een tegenvallende omzet, simpelweg omdat er geen garderobe is. Je ziet hier geen mini Rambo's die iedere bezoeker met norse blik de toegang tot het complex verschaffen, om hen bij de eerste de beste scheef geplaatste voetzool ongenadig en met ijzeren discipline

weer naar buiten te werken. Net zo min zie je hier met dik glas beveiligde loketten, caissières die converseren via intercoms of op afstand te openen deuren. Dit zijn uitvloeiselen van de hedendaagse tijd die een gevoel van veiligheid moeten opwekken, zowel bij het personeel als bij de bezoekers. Maar Bakkeveeners kennen dat gevoel van nature, weten niet eens dat er iets bestaat als criminaliteit of vandalisme. Dit soort termen zijn hier nog niet van toepassing, je hebt zelfs het gevoel dat je je auto hier niet hoeft af te sluiten. En nooit is hier ook maar één wanklank te bespeuren. Waar vindt je zoiets nog? Daarom is Progfarm uniek. Het is in ieder geval meer dan zo maar een festival waar vijf bands optreden. Progfarm is ook een beetje het voor één dag terugkeren naar een tijd waarin het leven nog simpel was. Vrijheid blijheid, ons eigen Woodstock in het klein. Dat is waarom ik ieder jaar uitkijk naar die dag, zelfs als de bands even wat minder zijn. Progfarm forever. Yeah.

PROGFARM 2011

The fifteenth and last edition

Beyond Rock
GESPECIALISEERD IN SYMFONISCHE EN PROGRESSIEVE ROCK MUZIEK
Wil je een overzicht van ons totale aanbod, kijk dan op
www.beyondrock.nl
of stuur een email naar: info@beyondrock.nl.
Wij mailen je dan de meest recente verkooplijst door
(met gemiddeld circa 1000 titels in het proggenre).

PROGFARM 2011

The fifteenth and last edition

November 5th 2011

15th and Progfarm Final Edition

Flamborough Head (nl)
Harvest (e)
Introitus (s)
Moon Safari (s)
Toxic Smile (d)

Harmsdobbe Bakkeveen

Flamborough Head

Flamborough Head

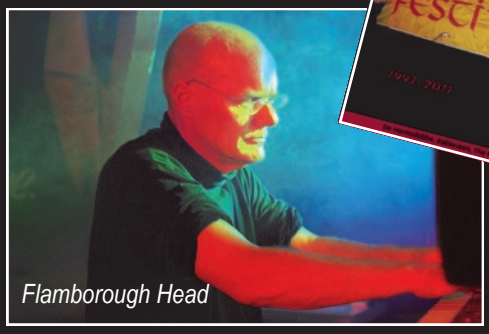
Flamborough Head

Flamborough Head

Harvest

Harvest

Toxic Smile

Introitus

Moon Safari

Het leek wel of de natuur zich aanpaste aan deze gedenkwaardige zaterdag, waarop het fenomeen ProgFarm voor de vijftiende en laatste keer een aantal progfans naar Bakkeveen trok. Het was een prachtige herfstdag, een finale van ProgFarm waardig. Na twee magere bezoekersjaren, was de editie 2011 volledig uitverkocht. Veel bekende proggezichten die, om wat voor reden dan ook, één of meer afleveringen van het boerenevenement aan zich voorbij lieten gaan waren deze dag aanwezig. Ook nu bestond het programma uit vijf optredens van diverse Europese bands. Het Spaanse **Harvest** mocht aftrappen. De Spanjaarden hebben een Nederlandse inbreng in de persoon van de Groningse zangeres Monique van der Kolk, die al geruime tijd in Spanje woont. Wel gemakkelijk bij de aankondigingen. De formatie speelde materiaal van haar debuut album Underground Community en ook enkele nieuwe composities voor een album dat volgend jaar gaat verschijnen. Mooi was ook de Nederlandstalige bijdrage De Stille Zwerver dat werd gecomponeerd voor de jubileum cd van 10 jaar Progwereld, waarop negen Nederlandse bands en één Spaanse, Nederlandstalige songs presenteren. Volgens mij de eerste keer dat tijdens een ProgFarm optreden een Nederlandstalige tekst klonk (en dat door een Spaanse band). Harvest begon wat onwennig, de twee eerste nummers klonken wat vlak, maar daarna werd het spel overtuigender en Monique moest soms alle zeilen bijzetten voor voldoende volume om mee te kunnen met het bandgeluid, zoals in Roundabout en The Machine. Het Spaanse collectief bleek een goede opener. Meestal verzorgde het organiserende **Flamborough Head** het derde optreden, maar nu betraden de Friezen door omstandigheden gedwongen als tweede het podium. Al geruime tijd is de band bezig met de opnames voor een nieuwe cd, maar die zal niet eerder dan volgend jaar worden gepresenteerd. Wel speelde de groep al enkele nieuwe songs, het instrumentale Dancing Ledge en I'll Take The Blame, als primeur. De opener van het optreden was The Trapper. Dat is een stevig rockend nummer en de band klinkt hierin soms lekker jazzy. Een nieuw gezicht van het Friese collectief. Ook Flamborough Head speelde haar bijdrage van de jubileum cd van Progwereld getiteld Rixt Fan't Oerd en dat is het enige Friestalige nummer van de cd. De song ligt geheel in de lijn van het bandrepertoire. Aan het eind van het optreden bedankten toetsenist Edo Spanninga en bassist Marcel Derix de bezoekers en de vrijwilligers voor hun jarenlange trouwe inbreng. Een speciale pluim kregen de geluidsmensen, die 15 jaar lang voor een perfect geluid zorgden en dat deze avond nogmaals demonstreerden. Vervolgens was het de beurt aan de Zweedse progressieve tegenhanger van

de Kelly Family, **Introitus**. Deze formatie bestaat uit vader Mats Bender (toetsen), moeder Anna Bender (zang), zoon Mattias (drums) en dochter Johanna (percussie en zang). De overige drie muzikanten zijn goede vrienden van de familie. Deze zeven mensen produceren fantastische, boeiende progressieve rock. De ene keer heel gevoelig en intens en vervolgens heel stevig en uitbundig. Anna beschikt over een prachtige, volle stem die moeiteloos alle toonhoogtes van het instrumentarium volgt. Henrik Björlind is het manusje van alles en pakt zo nu en dan de viool en wat vaker een fluit. Daarnaast speelt hij extra toetsen en extra gitaar. Tussen al het proggeweld werd ruimte gemaakt voor een zeer emotioneel gedeelte in het nummer Soulprint, dat is opgedragen aan de moeder van Anna die enkele jaren geleden overleed. Heel indrukwekkend. Dit was het eerste optreden van Introitus buiten Zweden en het is te hopen dat er meerdere gaan volgen, want de Zweden verdienen het. Als vierde act mocht de reserve band van vorig jaar, het Duitse **Toxic Smile**, proberen het publiek voor zich te winnen. Daar hadden de Duitsers totaal geen moeite mee. Frontman en zanger Larry B. was zeer nadrukkelijk aanwezig en wist het publiek al snel voor zich te winnen met zijn Duitstalige humoristische opmerkingen. Daarbij beschikt hij over een olijke kop en daar weet hij nuttig gebruik van te maken. De formatie produceert een soort Duitse powerprog, die we eerder ook bij de optredens van haar landgenoten Morphelia, High Wheel en Everon hoorden. Stevig, gedisciplineerd spel met de goede zang van Larry en gevarieerd toetsenspel van mede-oprichter Marek Arnold, die zo nu en dan ook de saxofoon een toontje mee liet blazen. Het publiek reageerde enthousiast op het spel van het vijftal en de groep moest nog geloven aan een toegift. Na deze Duitse bijdrage mocht het Zweedse **Moon Safari** haar kunnen tonen. Ook deze formatie zette een strak optreden neer. In eerste instantie maakten de Zweden geen deel uit van de line-up. Toen het Noorse Wobbler uitviel, werd Moon Safari bereid gevonden om de opengevallen plek op te vullen. Het werd een prachtige ProgFarm finale. De zes leden van het Zweedse collectief, dat ooit ontdekt werd door The Flower Kings, zingen allemaal en tijdens het optreden viel de mooie close harmony al op. Vooral keyboardist Simon Åkesson heeft een fantastische stem en daarnaast weet hij op uitstekende wijze de toetsen te bespelen. Ook de slotact ontkwam niet aan een toegift en men nam afscheid met twee prachtige staaltjes van a capella close harmony. Een heel speciaal slot van 15 jaar ProgFarm. De bezoekers hadden de mogelijkheid om in een Man Bijt Hond babbelbox iets te zeggen over hun ervaring met ProgFarm. De organisatie beloofde met het resultaat wat te zullen doen, zoals mogelijk Youtube beelden op de site. Met gemengde gevoelens gingen velen huiswaarts. Aan de ene kant was er de voldoening van weer een geslaagd festival en de andere kant het idee dat het de laatste keer was. Maar deze 15 jaar pakt niemand ons meer af. Ondergetekende was in de gelukkige omstandigheid om alle 15 afleveringen bij te kunnen wonen. Daarom ook van mijn kant een woord van dank aan alle mensen die ProgFarm mogelijk hebben gemaakt en zoveel progfans vele aangename uurtjes hebben bezorgd. Hopelijk komt er een vervolg in wat voor vorm ook. De tijd zal het leren. (Leo Hoekstra in IO Pages)

Pink Floyd, Genesis, Yes, Rush, Camel, King Crimson, Emerson Lake & Palmer, Jethro Tull, Kansas, Supertramp, UK, Saga, Vangelis, Mike Oldfield, Tangerine Dream, Alan Parsons Project, Focus en **Kayak**. Het zijn de 'grondleggers' van de symfonische rock, ook progressieve rock genoemd. De roots van het magazine iO Pages liggen in de jaren 70 en veel van deze legendarische namen spelen nog steeds het vuur uit hun sloffen!

De jaren tachtig vallen op met **Marillion** en **Fish** als boegbeeld. Andere bands die in deze tijd opkomen zijn: **IQ, Pallas, Pendragon** en **Asia**. De afgelopen twintig jaar lieten een gigantische opleving zien van het genre, met een nieuwe substroming: de progmetal. **Dream Theater** is de groep die hier vaandeldrager is, terwijl bands als **Opeth** en vele anderen meeliften op de golven van dit succes, net als de gothic-stroming met groepen als **Within Temptation, Epica** en **Delain**. iO Pages laat ze niet links liggen. Bovendien heeft het magazine een specialist in huis op het terrein van de fusion en jazzrock. Hij pikt daar de vetste krenten uit de pap.

Wie dacht dat symfo/progrock dood was, slaat de plank mis. Een nieuwe lichting toppers brak het laatste decennium door, met voortrekkersrollen voor **Porcupine Tree, Ayreon** en **Muse**. Een greep uit de namen die vandaag de dag betoveren met actuele, weergaloze muziek: **Riverside, Spock's Beard, Oceansize, Arena, Tool, The Flower Kings, Mew, Frost, Neal Morse, Knight Area, Mangrove, The Watch, RPWL, Kaipa, Iona, Anekdoten, The Pineapple Thief, Gazpacho** en **Transatlantic**.

Recensies, interviews, dossiers, concertverslagen, foto's, nieuws, concertagenda, columns, je vindt het allemaal in iO Pages. Zeven bladen over progressieve rock per jaar voor 32 euro (binnen Nederland). Wil je een proefexemplaar of een abonnement? Stuur dan even een mailtje met je verzoek: iopages@iopages.nl. Zie ook de website: www.iopages.nl. Of stuur onderstaand stukje ingevuld naar dit adres: iO Pages, Postbus 67, 2678 ZH, De Lier.

Ja, ik wil een abonnement op iO Pages:

Naam: .....

Adres: .....

Postcode: ..... Plaats: .....

Tel: ..... E-mail: .....